

Advent

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

10/97

● Křesťanské křesťanstvo (str. 9) ●

● Morbus sabaticus (str. 18) ●

● Advent potlach '97 (str. 21) ●

● „Tak prohlásil
všechny pokmy
za čisté“ aneb
O čistém a nečistém
v Novém zákoně (str. 4)

● Ze satanisty křesťan (str. 27)

● Tajomný Egypt v Prešove (str. 28)

Prožít moc jeho slova

Bible – nepiratelný bestseller

V současné době je Bible přeložená do více než 350 jazyků a 2000 dialektů. Biblická společnost, která má své sídlo ve více než 170 zemích, prodá každý rok 30 milionů výtisků. Nejmenší Bible, která kdy byla vytištěna, je dlouhá jako zápalka, tedy 4,5 cm, je 3 cm široká a 2 cm silná. Tato knížečka o 878 stranách vznikla v Anglii a neváží víc než 20 gramů. V diáři s sebou stále nosívám elektronickou reprodukci celé Bible. Tento mikrofilm o velikosti 3 x 4 cm obsahuje všech 1189 kapitol Bible v měřítku 1 : 48 400. Pod mikroskopem nebo při promítnutí zvlášť dobrým „meotarem“ na plátno je text perfektně čitelný. Bible má svoji trvalou přitažlivost, má svoje kouzlo. A přece... je to sice nejprodávanější, pravděpodobně však nejméně čtená a jistě i nejčastěji nesprávně chápána kniha.

Věřit znamená vědět

„Ten, kdo věří, víc ví,“ řekl spisovatel Erich Kästner a o důležitosti tohoto tvrzení se přesvědčuji stále více. Ve společnosti, která je charakterizována rozpadem hodnot a příliš velkou nabídkou náboženských přesvědčení a filozofií všeho druhu, je nezbytné, abychom znovu objevili důležitost božského zjevení, a zmírnili tak už existující prázdnotu. Opravdové poznání, které dává našemu životu smysl a pomáhá nám uvědomit si svou odpovědnost vůči společnosti, se totiž nachází pouze v Božím slově.

„Můj synu, jestliže přijmeš mé výroky... Neboť moudrost dává HOSPODIN...“ (Př 2,1-6)

Bůh se dává ve svém slově poznat. Zjevuje nám v něm, kým je, zjevuje nám své plány s námi, svá zaslíbení, své požadavky, své soudy. Ať už jde o náš osobní život, nebo o život v rodině či ve sboru, vše záleží na tom, kam se s ohledem k tomuto slovu zařadíme. Uznání nebo zavržení Boha závisí na postoji, který zaujmeme k jeho zjevenému slovu.

Kde stojíme my?

Nikdo z nás neignoruje onen gigantický boj do kterého jsme zapleteni. Boj, který se odehrává na úrovni myšlení a postojů a jehož riziko spočívá ve vítězství lidské nezávislosti na Bohu a v tom, že se člověk stane osvobozeným ode všech zábran, především vzhledem k Bohu a jeho výlučným požadavkům. Výsledkem takového postoje je, že Bible už není považována za výlučnou autoritu a její poselství je chápáno jako relativní.

Chtěl bych přijmout tuto výzvu a spolu s vámi bojovat tento boj víry. Reformátor J. Kalvín řekl: „*Pes šteká, když je napaden jeho pán: a byl bych velice zbabělý, kdybych mlčel a neřekl ani slovo, když vidím, že se útočí na pravdu Boží.*“

Ve Starém i Novém zákoně byl duchovní stav Božího lidu vždy závislý na jeho postoji vůči Božímu slovu, což se potvrzuje jak na úrovni principů (vyznání víry a teologie), tak na úrovni praktické (poslušnost a jednání).

V podobenství o dvou domech byl jeden dům postaven na písku a druhý na skále. Ježíš ukazuje, že stabilita obou domů závisí na rovnováze obou aspektů. Pevně se držet víry a žít podle ní. „*Ne každý, kdo mi říká 'Pane, Pane', vejde do království nebeského: ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích.*“ (Mt 7,21,24-27)

Abychom obstáli a dosáhli vítězství, musíme neustále přemýšlet o svém postoji vůči Božímu slovu, ale také o jeho vlivu na náš život.

Na čem záleží

Stalo se to v Paříži před mnoha lety, v předvánočním období. Z kavárny vyšel se svým přáteli muž, který vypil příliš mnoho alkoholu. Chtěli přejít náměstí, na kterém zpívala křesťanská skupina koledy. Tento opilý muž k ní zamířil. Jak tak přicházel vrávoravým krokem blíž, vzal si jeden z členů této křesťanské skupiny Bibli a hlasitě přečetl tento zvláštní text:

„Nebot' tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Pak dodal: Jan 3,16! Muž zůstal stát jako zasažen bleskem. Zavolal na své kamarády: „To jsem já! Říkal to mně!“ Tento muž se totiž jmenoval Jan, byl již po třetí ženatý a ze svých tří manželství měl 16 dětí. Takže Jan 3,16. Od tohoto okamžiku byl Jan přesvědčen, že ho onen křesťanský kazatel oslovil osobně z Božího pověření. Druhý den o tom vyprávěl svým kolegům v práci. Jeden z nich mu dal přihlášku na kurs Bible. Začal studovat Bibli a jeho život se radikálně změnil. O několik měsíců později zpečetil společenství se svým Spasitelem křtem. Jak neobvyklá zkušenost! Tak neobvyklá, že ji člověk sotva uvěří. A přesto je to pravda.

10 To jsem já!

Přeji nám všem také takovou zkušenost. Zkušenost proměňující moci Božího slova v našem životě. My nemáme právo manipulovat s Božím slovem nebo zeslabovat jeho poselství s ohledem na naši víru a postoj k němu.

Nedovolme, aby Písmo oslabovalo pochybnosti a kritika týkající se božské inspirace. Biblické poselství – nedotknutelné a neměnné – se nedá zaměňovat za „přízpůsobující se slovo“, které lze přizpůsobit našim osobním přáním nebo požadavkům moderní společnosti.

Prožít moc jeho slova

Před 30 lety jsem se poprvé účastnil biblické hodiny s adventistickým kazatelem. Vysvětloval mi tehdy význam sochy z Da 2 a já jsem si poprvé uvědomil, že Bůh je Pánem dějin a že dějiny mají smysl. Co však bylo důležitější – můj život dostal smysl, existovala pro mě naděje, budoucnost. To jsem objevil v Písmu. Některá moc si získala můj život a ten dostal úplně jiný směr. Byla to moc jeho slova.

Moc jeho slova

To je i tématem k přemýšlení, které si naše církev zvolila na rok 1998: „Prožít moc jeho slova.“ Budeme mít příležitost prohloubit si svou zkušenost a znalosti Bible, znovu objevit proces inspirace Písma, jeho autoritu a interpretaci a také poznat jeho aktuálnost pro tuto těžkou, pro lidstvo však rozhodující dobu, stejně jako jeho vliv na náš život, naše svědectví a naše osobní odevzdání.

Kéž je Boží slovo čteno, kázáno a respektováno a kéž díky němu dojde ke změně mnoha lidí.

U. Frikart,
předseda Evro-Afrického oddělení GK CASD

Jsme jako Abraham

Jsme jako Abraham...

*Každý z nás „Ur“ má svoje,
z kterého vyjít je třeba...*

*Není to lehké –
vyhrávat denně boje
se svým „já“, s prostředím,
s nabídkou „lepšího chleba“...*

*Však přesto jsme vyšli...
A i když snad klopýtáme,
upadnout vždy nutné není...*

*Vždyť nádherný cíl
tam před sebou –
i v srdci svém máme,
a touhu po spasení...
Jsme jako Abraham...*

*Však víra se dědit nedá,
každý z nás svou musí mít.*

*A ať září barvami,
či někdy je tak trochu „šedá“,
je třeba vyjít – a jít...*

*Jsme jako Abraham,
jsme děti otce víry.*

*Však především
jsme všichni děti Krista,
jenž dlaní,
kterou pro nás „zdobí díry“,
už novou, nádhernou zem chystá...
Buďme jako Abraham...*

Věra Gajdošíková

„Tak prohlásil všechny pokrmy za čisté“

aneb

O čistém a nečistém v Novém zákoně

Naši přátelé a známí z různých denominací a církví často tvrdí, že Nový zákon zrušil platnost starozákonních předpisů o rozlišování mezi čistou a nečistou stravou. Je tomu skutečně tak?

Je nabíledni, že Kristův kříž jednoznačně zrušil ceremoniální zákon, tzn. všechny kultické předpisy (Ef 2,14-18). Jak jsme však studovali v minulém článku, zákony o čisté a nečisté stravě nejsou součástí kultických předpisů, protože jejich povaha je jiná. Souvisejí s teologií stvoření a novým stvořitelským řádem po potopě. Protože Bůh je náš Stvořitel (a to platí jak ve Starém, tak v Novém zákoně) a navíc i náš Vykupitel, respektujeme jeho stvořitelský řád. Proto přijímáme jeho doporučení ohledně vhodné stravy (příčemž ideálem zůstává situace ráje) a vzdáváme se toho, co podle jeho rozhodnutí k jídlu vhodné není. Protože víme, jak je moudrý, dobrý, laskavý a spravedlivý a že nám zaručuje pravou svobodu, podřizujeme se dobrovolně pod jeho nadvládu. Tím, že něco jíme nebo ne, vlastně vyznáváme, že Boha uznáváme za svého svrchovaného Pána. Akt jedení se tak stává vyznáním naší víry.

Podívejme se však trochu blíže na dvě až tři místa v Novém zákoně, která se nejčastěji citují v souvislosti s tvrzením, že starozákonní předpisy o čistém a nečistém jídle v novozákonní době již neplatí.

„Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté.“ (Sk 10,9-23)

Petr měl vidění. Z nebe sestupovala velká plachta, v níž byla nejrůznější zvířata, i divoká zvěř, plazi a ptáci. Tu uslyšel hlas, který mu přikázal: „Vstaň, Petře, zabíjej a jez!“ Petr s rozhodností odpověděl, že ještě nikdy nejedl nic, co „poskvřňuje“ (*koinos*) a „znečišťuje“ (*akathartos*). Na to mu hlas řekl: „Co Bůh prohlásil za čisté (*katharidzō*), nepokládej za nečisté (*koinoō*).“ Tato scéna se opakovala třikrát (viz Sk 10,9-16).

Petr okamžitě nepochopil, co toto vidění znamená. Čteme, že o tom „úporně přemýšlel“. Proč se Petr zdráhal jíst „čistá zvířata“ z plachty? V čem byl pro něj kámen úrazu? Abychom pochopili jeho problém,

je třeba se podívat do originálního řeckého textu, protože překlady často nevystihují důležité významové odstíny jednotlivých slov.

Klíčem ke správnému pochopení zmíněného biblického oddílu je povšimnutí si rozdílu v užívání termínů „*koinos*“ a „*akathartos*“. Ačkoli mají podobný význam, nejsou to synonyma (slova stejného významu), jak by se na první pohled mohlo zdát. Zatímco *akathartos* znamená „nečistý“, *koinos* má význam „obecný“, „znečištěný“, „poskvrněný“.

Aniž bychom se pouštěli do hlubokých jazykových rozborů těchto biblických výrazů, je třeba vědět, že slovo *koinos* označovalo specifickou kategorii znečištění v judaismu. Podle této rabínské koncepce „obecného“ nebo „znečištěného“ se „čistá věc“ nebo „čistý člověk“ stali „znečištěnými“ kontaktem s nějakou kulticky nečistou věcí nebo nečistým člověkem, tj. pohanem. T. C. Smith píše: „Oddělování se v judaismu stalo tak striktní, že od pohanů se nemohl kupovat olej, chléb, mléko a maso. Jíst pohanské jídlo bylo ohavností, avšak ještě horší bylo jíst v domě pohana.“ Tato judaistická koncepce, vytvořená v intertestamentální době (tj. v období mezi sepsáním posledního starozákonního a prvního novozákonního knihy), ovšem nemá nic společného s biblickým starozákonním učením o čistém a nečistém, podle něhož se člověk ani čisté zvíře nestali nečistými nebo znečištěnými běžným kontaktem s nečistým zvířetem (pouze zdedičina znečišťovala). (Septuaginta, řecký překlad hebrejského starozákonního textu, nepoužívá pro překlad hebrejského „*chol*“ [„obecný“, „znečištěný“] výraz *koinos*, nýbrž slovo s obdobným významem *bebēlos*.) Podle rabínské představy však byla čistá zvířata, která se dostala do kontaktu se zvířaty nečistými, znečištěná, obecná (*koinos*). Co to znamená v příběhu, který čteme ve Sk 10?

Podstatu problému velmi trefně vystihuje významný britský novozákonník F. F. Bruce: „Petr byl pohoršen nesvatou směsicí čistých a nečistých zvířat.“ Podle tradičního židovského chápání nemohl jíst žádné ze zvířat v plachtě, protože i čistá zvířata byla nyní znečištěna kontaktem s nečistými živočichy a stala se poskvrněnými (*koinos*).

Co Petr považoval za „poskvrněné“, „znečištěné“, a tudíž nevhodné k jídlu? Byla to čistá zvířata, která přišla do styku se zvířaty nečistými. Pouze „čisté“ se mohlo stát „znečištěným“ (*koinos*), a to jen prostřednictvím nečistého zvířete. Je významné, že hlas z nebe ignoroval Petrovo chápání (tuto judaistickou kategorií) o „znečištění čistého prostřednictvím styku s nečistým“. Kdyby Kristův kříž odstranil rozdíl mezi čistými a nečistými zvířaty, musel by znít biblický text jinak. Hlas z nebe by musel říci: „Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté (*akathartos*).“ Jenže v textu není použito slovo *akathartos*, nýbrž *koinos*! Proto jedině správný překlad Sk 10,15b zní: „Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za **poskvrněné** (znečištěné)“ – tedy ne „za nečisté“, jak nesprávně uvádí jak český ekumenický pře-

klad, tak i Bible kralická. Pro Petra nebylo snadné pochopit tuto Boží lekci. Čistá zvířata ve vidění představovala židy, nečistá pak pohany. Židé si mysleli, že už pouhým stykem s pohany se znečišťují, a tak se společenskému kontaktu s nimi vyhýbali. Proto když římský setník Kornélius (pohan) poslal k Petrovi své služebníky (pohany), Petr nebyl připraven je přijmout. Bůh musel přesvědčit první křesťany, kteří byli židé, že Kristus zbořil lidské bariéry ve vztazích mezi lidmi a že se žid může svobodně stýkat s nežidem. (Něco jiného je přijímat hříšné pohanské zvyky!) Po usilovném zvažování Petr porozuměl naučení, které mu Bůh musel několikrát opakovat, aby byl s to je přijmout. Teprve když se stal svědkem toho, jak Duch svatý naplnil pohany, byl ochoten se s nimi plně ztotožnit (Sk 10,44-48; 11,17,18).

Následujícího dne po vidění šel Petr do Cesareje navštívit Kornélia, jeho příbuzné a přátele. Na uvítanou jim řekl: „Dobře víte, že židům není dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskvrňuje nebo znečišťuje.“ (Sk 10,28) Takto vysvětlil, jak si své vidění vyložil. Bůh mu zjevil, že styk s pohany ho nemůže znečistit. Když chtěli slyšet poselství o pravém Bohu, Petr prohlásil: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří, a činí, co je spravedlivé.“ (Sk 10,34,35)

Později Petr vysvětloval apoštolům v Jeruzalémě, jak pohané přijali Boží slovo na základě toho, že mu Duch svatý řekl, aby „bez rozpaků šel s nimi“

(Sk 11,13). Teprve po této mimořádné Boží intervenci se prvokřesťanská církev, kterou tvořili zpočátku jen křesťané židovského původu, otevřela misii a byla ochotna zvěstovat evangelium pohanům, protože prostřednictvím tohoto názorného poučení první křesťané pochopili, že Bůh přijal pohany, a proto je i oni mají přijímat. To je pravý smysl Petrova vidění, jak mu porozuměl sám apoštol a spolu s ním i celá církev. Netýká se stravy, nemluví o tom, že by Bůh prohlásil v novozákonní době nečistá zvířata za čistá, a tedy vhodná k jídlu. Bůh použil hluboce zakořeněnou judaistickou představu o znečišťování čistého při styku s nečistým (alegorický výklad čistých a nečistých zvířat byl poprvé uveden na začátku 2. století př. Kr. v Aristeově dopise Filokratovi) k tomu, aby ukázal, že

židé se mohou svobodně stýkat s pohany a vytvářet s nimi společenství. Problémem byla směsice čistých a nečistých zvířat. Tuto kategorii v symbolickém užití evangelium jednoznačně škrtá. Očištění se netýkalo nečistých zvířat, jejichž přirozenost by pak musela být změněna, nýbrž čistých zvířat, která byla znečištěna stykem se zvířaty nečistými. Tuto lekci mohl Petr pochopit jen díky tomu, že rozdíl mezi čistým a nečistým existoval i v novozákonní době. Důsledkem bylo, že ačkoli Žid zůstane Židem a Říman Římanem, od této chvíle se mohou svobodně stýkat a pěstovat sociální a náboženské kontakty, aniž by se tím

věřící ze židů poskvrnili. Tento společenský styk umožnil začátek zcela nové fáze v dějinách křesťanské církve.

„Nic, co zvenčí vchází do člověka, nemůže ho znesvětit.“ (Mk 7,1-23)

Abychom správně pochopili tento oddíl Písma, musíme si uvědomit souvislosti Ježíšovy diskuse s učiteli zákona. Ježíšův spor se zákoníky a farizey popsaný v Mt 15,1-20 a Mk 7,1-23 se týkal legalistických kultických skutků. Kristus nediskutuje o čistých a nečistých zvířatech/jídle. Jeho učedníci nejsou nařčeni z toho, že jedí nečistý pokrm. Jídlo, které jedli, bylo čisté. Problémem zde není otázka jedení masa. Řecký text jasně říká, že učedníci jedli chléb (*artos*). Později se v textu mluví o pokrmech (*brómata*). Podle Bible slovo „pokrm“ (*bróma*) odkazuje na jakýkoli druh jídla, masité i nemasité. Pouze kontext rozhoduje o tom, o jaký pokrm se jedná (viz např. Mt 14,15; L 3,11; 9,13; J 4,34; Ř 14,15,20;

1 K 3,2; 6,13; 8,8; 10,3; 1 Tm 4,3; Žd 9,10 atd.). Otázkou tedy není, zda se má rozlišovat mezi čistým a nečistým masem, nýbrž jaká je funkce jídla jako takového, kdy je zahrnut jakýkoli druh pokrmu (maso čistých zvířat i potrava nemasitá).

Znečištěné (*koinos*) byly ruce učedníků, nikoli jejich pokrm. Celý spor se točil kolem tradice starších (Mk 7,5.7-9). Jídlo, ačkoli čisté, bylo podle jejich představy znečištěno, protože učedníci si před ním obřadně umyli ruce. Kristus zde nemluví proti hygienické zásadě, že před jídlem je třeba si umýt ruce. V sázce tu nebyla zdravotní zásada, nýbrž lidská rabínská tradice, která nařizovala „obřadní umývání rukou“, na které někdy stačila voda, která se vešla do ořechové skořápky.

Ježíš odmítá tato lidská ustanovení a nařízení. Tvrdí, že jeden „znesvěčujícím, to jest neumytým rukama“ (Mk 7,2) člověka neznečišťuje a neposkvrňuje. Dotyčný člověk zůstává čistý. Ceremoniální umývání rukou nemá pro věřícího význam, protože nebylo nikdy požadováno Bohem. Podle evangelisty Matouše Ježíš celou diskusi uzavírá slovy: „Jíst neumytým rukama člověka znesvěcuje.“ (Mt 15,20)

Zákonníci a farizeové byli posedlí strachem z vnějšího, rituálního znečištění. Jejich náboženství bylo formální, založené na skutcích. Snažili se „dělat věci“. Ježíš se je snaží vést k nitru. Obrací jejich náboženství naruby, když prohlašuje: „Nic, co zvenčí vchází do člověka, nemůže ho znesvětit, poněvadž mu nevchází do srdce, ale do břicha... Co vychází z člověka, to ho znesvěcuje. Z nitra totiž, z lidského srdce vycházejí zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost, zlovolnost, lest, bezuzdnost, závistivý pohled, urážky, nadutost, opovržlivost. Všechno toto zlé vychází z nitra a znesvěcuje člověka.“ (Mk 7,18-23) Vnější, fyzická, kulturní nečistota není smrtelná, ale vnitřní nečistota dokáže zabít a duchovně opravdově znečišťovat. Nejvíce záleží na životním postoji.

Ježíš volá k náboženství srdce. Nejpodstatnější v životě není to, co člověk jí (třebaže je to důležité, nikoli však prvořadé), nýbrž to, co je v jeho srdci. Jeho vlastní mysl, nikoli obsah jeho žaludku, je opravdovým nebezpečím pro člověka. Hřích pochází z člověka samotného, z jeho nitra, a ne z jeho okolí. Nezáleží tolik na druhu jídla, jako na vztahu k němu. Tuto pravdu Ježíš vysvětluje. Nehovoří tu o fyzickém či rituálním znečištění. Netvrdí, že člověk může jíst (a pít) cokoli. Fyzicky nám mohou některé „nečisté“ věci uškodit nebo dokonce zapříčinit naši smrt (např. jedovaté plody nebo houby či zkažené potraviny). To však není předmětem Ježíšova rozhovoru. Kristus mluví naopak o nečistotě morální či duchovní, která má svůj původ v našem myšlení. Zlo, hřích se rodí

v srdci, v mysli člověka. Proto skutečným nebezpečím pro člověka je nečistá mysl a nečisté srdce.

Jak máme rozumět výroku, který je v českém ekumenickém překladu přeložen obratem „Tak prohlásil všechny pokrmy za čisté“? (Mk 7,19b) Takto totiž toto místo překládají mnozí moderní překladatelé. Ovšem aby to mohli udělat, musí originální řecký text „katharizón panta ta brómata“ doplnit a pozměnit. Tato řecká věta doslova přeložena zní: „Očišťující všechny pokrmy.“ Věrohodný je tedy kralický překlad „čistiťci všeliké pokrmy“ nebo text pod čarou v českém ekumenickém překladu „Tak se očišťují všechny pokrmy“, i když je v něm přidáno slůvko „tak“. Aby se řecký text dal přeložit „Tak prohlásil všechny pokrmy za čisté“, musí se v něm provést tyto úpravy: (1) celé souvětí se musí ukončit za slovečným „hnůj“, (2) musí se přidat slovo „takto“. (3) musí změnit význam slova „očišťující“ (což je v řečtině přítomné participium) za „prohlásit za čisté“ a (4) musí se změnit předcházející podmět (to znamená, že jím nebude obrazně vyjádřený proces trávení [„zvenčí vchází... do břicha a jde do hnoje“], nýbrž Ježíš ze začátku 18. verše). To jsou poměrně velké zásahy do biblického textu, které moderní překladatelé provádějí, aby uvedený výrok dali do souladu se svou teologií a porozuměním.

S tím souvisí i otázka, kdo vlastně tuto větu pronesl. V případě překladu „Takto prohlásil všechny pokrmy za čisté“ by se jednalo o vysvětlující poznámku evangelisty Marka, nikoli o součást Kristova výroku. Vykladači se přou o správné pochopení tohoto textu. Profesor Pokorný ve svém komentáři k evangeliu Marka zastává moderní překlad, i když připouští druhou možnou variantu: „Pravděpodobně jej musíme chápat tak, jak to naznačil ekumenický překlad: tak (tj. svým vysvětlením) očistil Ježíš všechny pokrmy... Chápat je jako ironické pokračování Ježíšovy přímé řeči ve smyslu: tak se »očišťují« všechny pokrmy, je především z gramatických důvodů nepravděpodobné.“ Významný holandský novozákonník Herman Ridderbos však jednoznačně píše: „Někteří autoři překládají Mk 7,19b »Tak prohlásil všechny pokrmy za čisté«, avšak *katharizón* [očišťující] se musí vzít jako pokračování *ekporeusthai* [ven vychází]. Proces trávení je současně očišťováním pokrmů!“

Překlad „Tak se očišťují všechny pokrmy“ není v rozporu se starozákonním učením o čistém a nečistém a evangelisté Matouš a Marek jsou v tomto případě v harmonii. Avšak ani když přijmeme moderní překlady, nedostaneme se, pokud jde o učení o čistém a nečistém jídle, při výkladu do úzkých, protože souvislost tohoto výroku se nedá přehlédnout. Jeho záměr je jednoznačný. Nic z toho, co přichází

zvnějšku, člověka duchovně neposkvňuje. Znečišťu-
je ho jen to, co je uvnitř. Ježíš jasně mluví proti kul-
tickému, vnějšmu znečištění, i když to neznamená,
že by byl proti zdravotním principům, jakým je např.
umývání rukou před jídlem. Markovu poznámku by-
chom pak měli chápat ve smyslu: „Tak Ježíš prohlásil
všechny pokrmy za (kulturní) čisté.“ Pokrm sám ne-
může poskvnit. Znečistit může jen nesprávný vztah
k němu. Kristus nehovoří o jídle jako takovém, ale
o způsobu jení. Novozákonník R. Alan Cole ve vý-
kladu Markova evangelia píše, že Ježíšovo učení je
namířeno přímo proti rabínskému učení, že pro každé
znečištění musí být vnější zdroj. Pro Krista však
„zdroj nečistoty nebyl vnější, ale byl uvnitř člověka.
Mezi těmito teologiemi existuje velká propast, tak ja-
ko mezi dvěma pohledy na hřích.“

Co poskvnilo (udělalo nečistým) Adama a Evu
v ráji? Vlastní zakázané ovoce? Nikoli, i když bylo
zakázané (nečisté). Znesvětil je jejich nedůvěřivý po-
stoj vůči Bohu, jejich nesprávný
vztah k tomu, co řekl Hospodin.
To neznamená, že mohli jíst zaká-
zané ovoce. Vždyť měli být totál-
ně poslušní. Vnější čin je vždy vý-
sledkem vnitřního postoje. Je to
ovoce srdce. Není to nečisté jídlo,
co způsobuje, že je člověk nečistý,
ale je to jeho vztah, jeho postoj
k němu.

Kristus jasně ruší rituální ne-
čistotu, která vychází z věcí.
Pravá nečistota vychází ze srdce.
Nesprávný vztah k Bohu poskvňuje. Hřích je ve své
podstatě narušený vztah k Bohu. Ježíš takto posouvá
myšlení zákoníků a farizeů z kulturního zasetí k po-
chopení podstaty: zlo, duchovní znečištění pochází
z nesprávného myšlení, z nesprávného vztahu, z na-
rušeného postoje. Tam, kde je nesprávná životní ori-
entace, je pak i nesprávná praxe a nevyvážený život.

„Nic není nečisté samo v sobě.“ (Ř 14,14)

Pavlovo učení o čistém a nečistém je v naprostém
souladu s Ježíšovými postoji. Svým výrokem
v Ř 14,14 „Vím a jsem přesvědčen v Pánu Ježíši, že
nic není nečisté samo v sobě, ale tomu, kdo něco po-
kládá za nečisté, je to nečisté“ Pavel neprotiřečí Kristu
a nepopírá platnost starozákonních předpisů o rozlišo-
vání mezi čistými a nečistými zvířaty. Když říká, že
nic není nečisté samo o sobě, nepoužívá slovo *akat-*
hartos („nečisté“) – jak je nesprávně uvedeno v čes-
kém ekumenickém překladu i v Bibli kralické –, nýbrž
slovo *koinos* („znesvěcené“, „poskvněné“, „obec-
né“). Používá zde tedy stejný slovník jako evangelisté
Matouš, Marek a Lukáš, pisatel Sk 10. Správný pře-

klad Pavlova výroku zní: „... nic není **poskvněné**
(znečištěné) samo v sobě...“

Jaký problém Pavel ve skutečnosti v Ř 14 řeší?
Nejednalo se zde o maso nečistých zvířat, ale o maso
čistých zvířat, která byla podle představ některých vě-
řících znečištěna stykem s modlami nebo s nečistými
zvířaty (která byla v pohanských kultech také oběto-
vána modlám). Pavel netvrdí, že žádné jídlo není ne-
čisté (*akathartos*). Píše, že žádné jídlo není „poskv-
něné“ (*koinos*), tj. znečištěné kontaktem s nečistými
zvířaty. Pavel takto odmítá judaistický princip znečiš-
tění stykem s modlami, a nikoli zákony o čisté a ne-
čisté stravě. (O Pavlově učení na toto téma by ovšem
bylo nutné pojednat mnohem obšírněji, než je v mož-
nostech tohoto článku.)

V Novém zákoně nemáme žádné svědectví o tom,
že by Kristus svou obětí na kříži zrušil zákony o čisté
a nečisté stravě. Profesor Loyolské univerzity
v Chicagu John J. Kilgallen ve svém článku „Všechno
jídlo je čisté“ tvrdí, že „nejprostší
předpoklad, že Ježíš... přímo a ex-
plicitně zrušil [učení Lv 11 o čis-
tém a nečistém], není opodstatně-
ný“. Na základě textů, které jsme
prošli, se můžeme s tímto jeho vý-
rokem ztotožnit (i když on sám se
snaží nalézt alespoň nějaké nepřímé
zdůvodnění pro všeobecně přijí-
maný názor, že v novozákonní
době již není třeba se držet předpi-
sů z Lv 11). Skutečně neexistují
žádné teologické důvody, pro kte-

ré bychom se měli vzdát rozlišování mezi čistou a ne-
čistou stravou. Bůh je náš Stvořitel a zákony o čistých
a nečistých zvířatech nespádají do kategorie ceremo-
niálních zákonů, protože neobsahují ceremoniální prv-
ky očišťování, nečistota zvířat je přirozená a trvalá, ty-
to zákony neodkazují obrazně na Krista a jejich počá-
tek je ještě před Mojžíšem.

Apoštol Petr nabádá věřící k poslušnému následo-
vání Krista. Tuto svou výzvu zdůvodňuje přímou ci-
tací Lv 11,45, výroku, který uzavírá Boží poučení
o čisté a nečisté stravě (!), v němž se hovoří o svatos-
ti: „Jako poslušné děti nedejte se opanovat žádostmi,
které vás ovládaly předtím, v době vaší nevědomosti;
ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy sva-
tí v celém způsobu života. Vždyť je psáno: »Svatí
buďte, neboť já jsem svatý.«“ (1 Pt 1,14-16)

Kristus je nejen naším Stvořitelem, ale i naším
Vykupitelem. Proto nás Pavel na základě celé teologie
jídla (což je součástí mnohem širší teologie stvoření)
vyzývá: „Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte,
všecko činite k slávě Boží.“ (1 K 10,31)

ThDr. Jiří Moskala

ELLEN WHITEOVÁ

POZORUHODNÁ ŽENA

26. listopadu uplynulo 170 let od narození pozoruhodné osobnosti, jejíž život, služba a literární odkaz se hluboce dotýká počátků dějin naší církve. Ellen G. Whiteová byla obdivuhodnou a zajímavou ženou. Od svého mládí musela bojovat s mnoha těžkostmi a problémy, které bolestně ovlivňovaly celý její život.

* Zdravotní problémy. V devíti letech Ellen těžce zranila kamenem její rozněvaná spolužačka. Tři týdny byla v bezvědomí a celý další život ji provázely problémy spojené s tímto zraněním. Ze zdravotních důvodů také nemohla dokončit školní vzdělání. Byla velmi zesláblá, jen stěží mohla číst nebo psát, trpěla závratěmi a téměř nikdo nevěřil, že se dožije dospělosti. Přesto ji Bůh opakovaně uzdravoval a posiloval po celý život, aby mohla vykonat dílo, ke kterému ji povolal.

* Finanční problémy. Vyrůstala v chudé farmářské rodině spolu se svými sedmi sourozenci. Od mládí se učila pracovat spolu s ostatními. I poté, co se vdala, se na každém kroku potýkala s nedostatkem. Spolu se svým manželem Jamesem žili ve velice skromných podmínkách, ale přesto nikdy nepřestala být Bohu vděčná za způsob, jakým ji vedl. Velice silně si uvědomovala, jak je na něm závislá ve všech oblastech svého života.

* Vrozená plachost. Ve svém mládí nebyla zvyklá mluvit nebo se modlit na veřejnosti. Přesto právě ji, nemocnou, slabou dívku Bůh použil pro zvěstování svého poselství. Musela bojovat se svou plachostí a učila se překonávat své nedostatky.

* Tvrdá opozice. V průběhu jejího života se našlo mnoho lidí, kteří zpochybňovali službu, kterou konala. Šířili pomluvy o jejím charakteru, zpochybňovali poselství, které přinášela a veřejně se stavěli na odpor tomu, co zvěstovala. Navíc bylo její velkou „chybou“, že byla ženou. Jen pomalu a ztěžka si svou službou získávala respekt a úctu prvních adventistů.

Nebyla žádným nadpřirozeným supermanem, který by lehce a bez potíží zvládal nástrahy života. Někdy ztrácela sílu jít dál, musela řešit rodinné i manželské problémy. Nebyla jen prorokyní, Božím poslem, ale také manželkou a matkou, se všemi povinnostmi, které jsou s tím spojeny.

Někdy se také stávalo velice obtížným napomínat a vést k pokání členy církve, kazatele a administrá-

tory. Mnozí z nich měli velký vliv a byli oblíbení, ale pouze někteří byli připraveni ke změně, po které Ellen volala. Zakusila i odmítnutí ze strany členů jejího vlastního sboru v Battle Creek. Po smrti svého manžela žila 34 let sama a v této době musela těžce zápasit o sílu psát a dále předávat Bohem svěřené poselství.

Během svého života napsala přes 5000 novinových článků a 26 knih, což dohromady tvoří 55 000 rukopisných stran, ze kterých vzniklo po její smrti dalších více než 75 titulů. Její literární odkaz zabírá velké množství témat včetně náboženství, vzdělávání, zdraví a výživy, společenských vztahů, evangelizace, proroctví a vedení církve.

Jako adventisté věříme, že byla něčím víc než pouze nadanou spisovatelkou – věříme, že byla Bohem určeným poslem, jehož úkolem bylo přivést lidi blíže k Písmu a pomoci lidem připravit se na druhý příchod Ježíše Krista.

Od svých sedmnácti let až do chvíle, kdy zemřela – o sedmdesát let později (v roce 1915) –, jí Bůh dal 2000 vidění a snů. V nich obdržela rady, které měla předávat dál nejen v dopisech, ale také prostřednictvím knih a novinových článků.

Přestože věříme, že její rady byly inspirovány Bohem, nevěří adventisté tomu, že by její spisy byly náhražkou Písma, ani nemohou být kladeny na stejnou úroveň. Písmo zůstává jediným a jedinečným měřítkem všeho, co napsala ona sama i ostatní lidé v průběhu dějin.

Ellen G. Whiteová byla pozoruhodná žena. Je nejpřekládanější autorkou v celých dějinách literatury. Její kniha Cesta ke Kristu byla přeložena do 148 jazyků – v tomto ohledu předčí i takové tvůrce jako je např. Karel Marx, L. N. Tolstoj, Agatha Christie nebo William Shakespeare. Nejdůležitější však je, že její život i literární dílo je prochnuto láskou. Nejen láskou k Božímu lidu, se všemi jeho chybami a selháními, ale také láskou k Pánu a Spasiteli, který dává spasení všem, kteří k němu přicházejí. Krista milovala nade vše a zvěst o něm se stala mottem a motorem celého jejího života. Ten se stal příkladem, vzorem a posilou pro tisíce křesťanů. Spolu s apoštolem Pavlem mohla v závěru svého života říci: „Všechno mohu v Kristu, který mi dává sílu.“ (Fp 4,13)

Vítězslav Chán

PRAKTICKÉ KREŠŤANSTVO

I. Náčrt

Krátka osnova:

1. Zodpovednosť za evanjelijné poslanie (1 Pet 3,15; Júda 3; Sk 1,8; 4,20)
2. Zodpovednosť k cirkevnému spoločenstvu (Ef 4,4-6; 6,18; Gal 6,1.2; Jak 5,16; 1 Kor 13,13)
3. Zodpovednosť voči spoločnosti (Ján 17,5; Rim 13,1-4.7; 1 Pet 2,13.14.17; Sk 5,29)

Už dlhší čas spoločne študujeme základy biblického učenia a kresťanstva. Na základe Písma sme poznali, že vieroučná čistota a osobná náboženská skúsenosť sú navýsost dôležité, a preto nijak nechceme a nesmieme znižovať ich význam. Avšak prílišné sústredenie na ne má pre človeka nešťastné a nezdravé dôsledky.

Prehnané zameranie sa na správne učenie môže viesť k tomu, že vzniká dojem, že kresťanstvo je akási ideológia, životná filozofia, a že praktické prežívanie biblických právd nie je až také dôležité. Často to vedie k neláskavému, povýšeneckému či príliš kritickému postoju k tým, ktorí veria inak.

Prehnané zameranie sa na vlastnú náboženskú skúsenosť môže viesť k tomu, že človek je až príliš zaneprázdnený svojimi postojmi, pocitmi, ktoré v danej chvíli prežíva, a to mu prináša neistotu. Ľudia, ktorí sú prehnané úzkostliví, pokiaľ ide o ich telesné zdravie, majú často pocit, že ich zdravotný stav je oveľa horší, než je tomu v skutočnosti. Podobne to platí aj v oblasti duchovného zdravia.

Jedným z dôsledkov hriechu je, že človek stratil cit pre vyváženosť, rovnováhu. Príliš ľahko upadá do oboch krajností, rôznych extrémov, fanatizmu všetkého druhu. Jedným z poslání kresťanstva a výsledkom správneho vzťahu k Bohu (spasenia) je obnova vyváženého života. Dôsledkom prílišného sústredenia sa na učenie či osobnú skúsenosť je okrem iného strata záujmu o iných ľudí. Hnacím motorom Ježišovho života však bola služba. Rozhodne nezanedbával svoj osobný vzťah s Otcom, avšak blaho

ostatných ľudí bolo na poprednom mieste jeho hodnot. Tí, ktorí úzkostlivo definujú najjemnejšie odtiene teologických právd, tí, ktorým ide predovšetkým o vlastné duchovné blaho a zážitky, sa budú zaujímať o iných kvôli tomu, aby získali určité osobné výhody, alebo preto, že je to ich povinnosťou, ale nie z toho dôvodu, že ich motivuje snaha obohatiť iných. Hoci Božie dielo obnovy rozhodne zahŕňa aj naše individuálne spasenie, rozhodne sa ním nevyčerpá.

Spasenie má teda nielen individuálny rozmer, ale aj korporatívny (vzťah k spoločenstvu veriacich bratov a sestier; pozri Advent 5-6/97), a spoločenský (vzťah k spoločnosti okolo nás). Tieto aspekty spasenia nie sú druhotné či nepovinné, ani umelo vytvorené. Na praktické prežívanie týchto rozmerov sa chceme teraz zamerať.

1. Zodpovednosť za evanjelijné poslanie

Podstatnou úlohou cirkvi je pokračovať v Kristovom diele. Kristova služba sa jeho pozemským pôsobením neskončila, ale vlastne len začala. Úlohou kresťanov jednotlivo i cirkvi ako celku je prinášať posolstvo evanjelia (Mat 28,18-20). Cirkev však posolstvo nielen zvestuje (káže), ale aj predstavuje (demonštruje). Takto ukazuje nielen na to, kto Boh je, aký je, ale aj na to, čo koná v živote ľudí. Kresťania toto vnímajú ako prednosť, nie povinnosť. Apoštolí mali radosť, keď mohli iným hovoriť o tom, čo prežili (1 Kor 9,16). Keď človek prežije niečo radosť, jeho prirodzenou túžbou je podeliť sa s inými (Mar 5,19). Skúsenosť spasenia vedie automaticky k zvestovaniu evanjelia (Sk 4,20).

Evanjelium sa má „zvestovať po celom svete“, „všetkým národom“, „až do posledných končín zeme“ (Mat 24,14; 28,19; Sk 1,8). „Misijné pole“ je však nielen v tzv. „nekresťanských krajinách“, ale všade tam, kde sa cirkev stretáva s neverou. Toto určite zahŕňa i modernú sekulárnu spoločnosť, v ktorej žijeme.

V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že praktické kresťanstvo musí nevyhnutne zahŕňať určitú kontextualizáciu (zasadenie do kontextu). Pri predstavovaní evanjelia musíme brať do úvahy situáciu ľudí, ktorých oslovujeme. Svedectvo kresťana prednesené univerzitnému profesorovi sa nepochybne bude líšiť od svedectva určenému pomocnému robotníkovi. Základný obsah posolstva zostáva nemenný, ale

spôsob, forma predstavenia bude závisieť od poslucháčov. Obsah posolstva je daný Božím zjavením, avšak forma jeho predstavenia závisí od doby a kultúry, v ktorej žijeme a ktorú sa snažíme osloviť.

V minulosti sme my kresťania nie vždy dostatočne rozlišovali medzi kultúrou, v šate ktorej sme vieru prijali, a kultúrou, do ktorej s posolstvom prichádzame. Niekedy tak dochádzalo k stotožneniu kultúry s vierou, náboženstvom (jasne to vidieť napr. pri kolonizácii). Potrebujeme sa naučiť rozlišovať, ktoré veci je možné zmeniť bez toho, aby to ovplyvnilo obsah našej výpovede viery. Jednota v Kristovi rozhodne neznamena uniformitu kresťanskej praxe. Boh sa inkaroval do ľudského tela, aby nás oslovil čo najrozumiteľnejším spôsobom. Aj novozmluvná cirkev vzdávala neľahké boje o vyjadrenie večných zásad v kontexte meniacej sa doby (Sk 15; 1 Kor 8). Tomuto zápasu sa nevyhne žiadna generácia veriacich (Júda 3).

Praktický kresťanský život vyžaduje vynaloženie určitej námahy konkrétnym smerom, aby sme dosiahli to, k čomu nás Boh vyzýva. Pretože Boh v nás nepôsobí automaticky ani magicky, platí to nielen v osobnom kresťanskom živote, ale aj v naplnení spoločného poslania, ktoré ako cirkev Kristova na tomto svete máme.

Biblia nám prikazuje, aby sme určité veci konali, a iných sa varovali (Ef 4,1; 5,21-6,20; 1 Kor 9,27). Paradox kresťanského života však spočíva v tom, že výsledky tohto konania sú produktom Božej moci. Máme vykonať určité dielo, v tomto procese musíme vynaložiť vážne úsilie, ale nemôžeme si za naše konanie nárokovať žiadne zásluhy (Fil 2,12.13).

2. Zodpovednosť k cirkevnému spoločenstvu

Nová zmluva označuje praktický život kresťana ako „život v Duchu“ (Rim 5,5; 8,14.16; 2 Kor 1,22). Prítomnosť Ducha Svätého v živote kresťana je nielen znamením spasenia, ale aj motivujúcou silou a zdrojom „ovocia Ducha“ (Gal 5,22.23).

Zároveň však novozmluvné chápanie života v Duchu ukazuje na jeho korporatívny a spoločenský aspekt. Dielo Ducha Svätého môžeme rozpoznať

tam, kde ľudia vytvárajú nový typ spoločenstva, prežívajú nové vzťahy jeden k druhému, či už vo vnútri spoločenstva, ale aj k ľuďom mimo neho, a žijú životom lásky a služby.

Hlavná sféra pôsobenia Ducha Svätého je práve tak v tom, čo sa deje medzi ľuďmi, ako v tom, čo sa deje vo vnútri ľudí. Život v Duchu samozrejme zahŕňa zmenu vnútorných postojov i vonkajšieho správania, teda spôsob, ako ľudia žijú ako jednotlivci. Súčasne však Duch Svätý ovplyvňuje to, ako ľudia spolu vychádzajú. Preto apoštol Pavel predstavuje cirkevné spoločenstvo ako „jedno telo a jeden duch“, kde je „jeden Pán, jedna viera, jeden krst, jeden Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, skrze všetkých a vo všetkých“ (Ef 4,4-6).

Praktický kresťanský život v cirkvi teda znamená, že veriaci sa modlia jeden za druhého (Ef 6,18; Jak 5,16), nesú bremená jedni druhých (Gal 6,2), odpúšťajú si jeden druhému (Kol 3,13), radia jeden druhému (Gal 6,1) a milujú jeden druhého (1 Pet 4,8). Samozrejme, podpora cirkvi zahŕňa aj materiálne, finančné aspekty (1 Kor 9,13.14; 2 Kor 9,1; Gal 6,6).

Kresťan, ktorý žije v Duchu, je vo svojom praktickom živote motivovaný vierou, nádejou a láskou (1 Kor 13,13). O viere ako podstatnom aspekte nášho vzťahu s Bohom, ako o neohraničenej dôvere a spoľahnutí sa na Boha na základe poznania (pozri Advent 12/93), ako aj o jej obsahu sme už dost hovorili.

Skutočná láska nie je motivovaná túžbou po mene, nepýta sa, čo bude mať z toho, čo robí, ale miluje Boha kvôli tomu, aký je, nie pre to, čo od neho dostane (Mat 22,37).

Takáto láska je ochotná prijať Božiu zvrchovanosť v každej oblasti života, ochotu dať k dispozícii seba i všetko, čo mám, podriaďiť každý detail môjho života Božej vôli.

Toto prirodzene vedie k láske k iným – k našim blízkym (Mat 22,39; 5,44-48). Kresťan, motivovaný Božím konaním, rešpektuje iných, nezaobchádza s nimi na základe toho, ako sa oni chovajú k nemu.

Kristovská láska je nielen činorodá, aktívna a „naplnením zákona“ (Rim 13,8), ale aj ochotná ísť „druhú míľu“, vykonať viac, než sa požaduje (Mat

5,19.20.41). Láska je ochotná obetovať svoje vlastné záujmy pre blaho druhého (Ján 15,13).

Praktická láska sa premieta do služby v rodine. Kresťania majú svoje povinnosti či už ako deti, manželia alebo rodičia.

3. Zodpovednosť voči spoločnosti

Kresťania však majú svoju zodpovednosť aj voči spoločnosti, v ktorej žijú. Biblia nikde nenaznačuje, že by sme sa mali stykať len s ľuďmi, ktorí sú členmi cirkvi (1 Kor 6,9-10; Rim 12,18), alebo že naše posvätenie by nás malo viesť k asketickému utiahnutiu sa zo sveta (Ján 17,5). Pretože sme súčasťou spoločnosti, máme aj spoločenské povinnosti.

Praktické kresťanstvo rozhodne obnáša žiť v pokoji s inými ľuďmi (Rim 12,18), vyhýbať sa akémukoľvek nezákonnému konaniu (1 Pet 4,15) a byť známi ako užitoční členovia spoločnosti (2 Kor 8,21; Ef 4,28; 1 Pet 2,12). Protestantská reformácia priniesla dôraz nielen na Písmo a kňazstvo všetkých veriacich, ale aj na skutočnosť, že každé povolanie, ktoré človek vykonáva s vedomím Božej prítomnosti a „povolností“ a v ktorom slúži iným, je „svätým“ povolaním.

Aj keď kresťania majú nepochybne byť príkladom svojim vzorným životom a chovaním, existujú situácie, keď kresťania by po vzore starozmluvných pravovcov nemali mlčať k spoločenskému zlu a ponížujúcim spoločenským podmienkam. Samozrejme, na to, aby hlas cirkvi mohol byť v spoločnosti braný vážne, musí mať určitú autoritu. Tá sa utvára nielen príkladnosťou života jej členov, ale aj ich spoločenským vplyvom.

Kresťan sa nemôže a nemá vyhýbať zodpovednostiam, ktoré vyplývajú z jeho občianstva v jeho pozemskej vlasti (Rim 13,1-4; 1 Pet 2,13.14). Ježiš radí Židom, aby platili dane cisárovi (Mat 22,21). Ak človek je príjemcom výhod, ktoré mu politický systém poskytuje, mal by byť ochotný na ne prispievať. Kresťan by mal byť v každom ohľade vzorným občanom (Rim 13,7; 1 Pet 2,17). Samozrejme, tam, kde dochádza k jasnému konfliktu medzi vernosťou

Božím zásadám a požiadavkami štátu, platia slová apoštola Petra: „Boha treba poslúchať viac ako ľudí“ (Sk 5,29). Kresťania v takom prípade majú byť ochotní statočne znášať dôsledky svojho konania (1 Pet 3,13.17; 4,12.13).

Vo vzťahu k spoločnosti kresťania nesmú však zabudnúť na hlavný zmysel svojho poslania. Božie panstvo nad svetom nie je len duchovné. Spasenie sa dotýka každého rozmeru našej bytosti, nielen duchovného, ale aj telesného a spoločenského. Cirkev však nesmie dovoliť, aby spoločenská angažovanosť sa stala jej hlavným a najdôležitejším poslaním. Ak cirkev sa natoľko zapojí do spoločenskej a politickej premeny spoločnosti, že už stráca svoj jedinečný hlas, keď schvaľuje zlo, alebo keď mlčí tam, kde by mala hovoriť, potom stráca „soľ svoju chuť“ a prestáva prinášať svetlo evanjelia (Mat 5,13-16). Biblia varuje cirkev pred pokúšením dosahovať duchovné hodnoty politickými spôsobmi (Zj 17. a 18. kap.). Je trvalou výzvou pre kresťanov a cirkev, aby nachádzali vždy znovu rovnováhu medzi posolstvom evanjelia o tom, čo Boh v Kristovi vykonal pre ľudstvo, a výzvou k zmenám v ľudskej spoločnosti. Tieto dva aspekty

musia zostať vo vzájomnom napätí, nie je možné zdôrazniť jeden na úkor druhého. Proroci vždy upozorňovali na to, že čistota náboženstva je nezlučiteľná so sociálnou nespravodlivosťou a akýmkoľvek útlakom (Ámos 5,21-24).

Praktický kresťanský život je zároveň určený aj nádejou, ktorú kresťan má. Táto nádej je zameraná na ustanovenie Božieho kráľovstva, ktoré bude znamenať nielen obnovenie celého stvorenstva, ale aj vytvorenie dokonalého spoločenstva, prostredia a vzťahov. Toto kresťanovi pomáha zachovať si správnu prioritu hodnôt, vidieť zmysel toho, čo koná, z pohľadu večnosti, byť ochotný investovať do budúcnosti a zachovať bdelosť. Nádej nám ukazuje na spojenie medzi prítomnosťou a budúcnosťou. Nádej túži po Kristovom druhom príchode. Bdelosť znamená uvedomovať si blízkosť tohto príchodu a zároveň múdro využívať jedinečné príležitosti, ktoré prítomnosť ponúka. Kedykoľvek je príchod Ježiša Krista odkázaný do vzdialenej a irelevantnej budúcnosti, má to negatívne dôsled-

*Kresťania žijú vo svete,
a predsa nie sú zo
sveta. Svet nemôžu
opustiť, ale chcú
v ňom žiť tak, aby ho
Kristova láska
pretvárala.*

ky na vieroučný aj etický aspekt života veriaceho (Mat 25,45-51).

II. Výkladové poznámky

1. K praktickému kresťanskému životu patrí aj svedecká služba. Pripomeňme si, že každý kresťan má slúžiť svojimi duchovnými darmi (pozri Advent 5-6/95). Nikto nemá všetky duchovné dary (1 Kor 12.-14. kap). Dar evanjelizácie má asi 8-10 % veriacich. Každý kresťan by však mal byť schopný v niekoľkých minútach povedať, kde bol predtým, ako Ježiša Krista poznal a prijal, aká zmena nastala v jeho živote a čo Kristus pre neho dnes znamená.

2. Kresťanská spiritualita je príliš často zanedbávaný aspekt praktického kresťanského života. Pretože je ťažké vyjadriť ju merateľnými veličinami, často kresťanstvo nakoniec skĺzne do slovnej dogmatickej ekvilibristiky, preceňovaniu prejavov služby alebo prehnanému sústredeniu sa na osobný rast a dokonalosť charakteru. Niet náhrady za osobné stíšenie nad Božím slovom, modlitbu, spoločné zhromaždenie, prežívanie každodenných skúseností s Pánom. Prakticky každé stroskotanie v kresťanskom živote a strata duchovnej skúsenosti je zapríčinená zlyhaním v tejto oblasti. Nie je možné tento aspekt dostatočne zdôrazniť!

3. V dnešnom svete si kresťan musí klásť otázku týkajúcu sa vzťahu k ostatným (nekresťanským) náboženstvám. Predovšetkým treba zdôrazniť, že je dôležité iné náboženstvá študovať a poznať. Ťažko môžeme dúfať, že budeme schopní inteligentne „vydať počet o [našej] nádeji“ (1 Pet 3,15), ak nevieme nič o náboženskom pozadí ľudí, ktorých chceme oslovit.

Ďalej si potrebujeme uvedomiť, že nie všetky nekresťanské náboženstvá sú rovnaké. V tom najlepšom, čo ponúkajú, sú odrazom ľudského hľadania, túžob a chápania reality. V tom najhoršom môžu byť démonické, zväzujúce svojich nasledovníkov putami nevedomosti, povery a strachu. Každé náboženstvo však musíme skúmať v jeho najlepšej forme a neuspokojiť sa s tým, že sme odvrhli jeho prekrútenú podobu, ktorá sa vyskytuje v živote niektorých nasledovníkov.

K iným náboženským svetonázorom by sme nemali pristupovať s postojom nadradenosti. Naše chápanie kresťanstva nám dáva určité poznanie a istotu, ale zároveň z nás robí dlžníkov voči iným ľuďom.

V správnom duchu môžeme viesť dialóg aj s ľuďmi iných názorov. Potrebujeme načúvať, ako aj hovoriť. Medzi kresťanstvom a ostatnými náboženstvami existuje určitá podobnosť a rozdielnosť, kontinuita i odlišnosť (Sk 17,22-31). Právě evanjelium nepohŕdza tým najlepším z toho, čo ľudský duch objavil, avšak zahŕňa v sebe pravdy, ktoré sú predmetom zvláštneho Božieho zjavenia.

III. Praktický dôsledok

Praktický kresťanský život znamená prežívať vo viere, nádeji a láske prednosti a zodpovednosti spojené s tým, že sme Božie deti. Vďačnosť za dar spásenia, za to, čo Boh vykonal v našom živote, mení náš život na oslavu. Dominantnou témou kresťanského života je radosť, a nie povinnosť. Táto oslava a radosť sa navonok prejavujú nielen v spoločnej i súkromnej bohoslužbe, ale aj v uznaní Božej zvrchovanosti nad každým aspektom nášho života.

Kresťan však svoj praktický život neprežíva v ideálnom svete. Skutočnosť, že verí, že Boh stvoril svet, ho chráni pred pesimizmom a nihilizmom a pomáha mu uvedomiť si, že svet vyšiel z Božej ruky, a preto má zmysel sa v ňom angažovať. Učenie o páde do hriechu zase vysvetľuje zlo, ktoré vo svete panuje, a pripomína nám, že aj naše najlepšie snaženie je hriechom narušené a zložené problémy tohto sveta nemajú jednoduché riešenie.

Učenie o spasení potvrdzuje, že Boh svet nezanechal, neopustil, ale že dôsledky pádu do hriechu boli v Ježišovi Kristovi a jeho smrti zvrátené, a ďalej pracuje na tom, aby boli tieto následky odstránené. Učenie o druhom príchode Ježiša Krista nám pripomína, že všetko prítomné je dočasné, Boží ideál ešte nenastal, to najlepšie je ešte pred nami.

Všetko to, o čom sme pri našom štúdiu hovorili, má nám pomôcť žiť v dnešnom svete tak, aby náš optimizmus nebol naivný a aby náš realizmus sa nestal cynickým. Kresťania žijú vo svete, a predsa nie sú zo sveta (Ján 17,15.16). Svet nemôžu opustiť, ale chcú v ňom žiť tak, aby ho Kristova láska pretvárala. Nič z toho, čo sme s Božou pomocou dosiahli, nemôžeme identifikovať s Božím kráľovstvom. A predsa Boh v prítomnosti pôsobí, a preto žíme stále ako občania jeho kráľovstva. Žíme v prítomnosti s nádejou na budúcnosť založenou na dôvere vyvierajúcej z minulosti.

ThDr. Daniel Duda, ThDr. Jiří Moskala

Prodej vše, co máš

Není to tak dlouho, co jsme v sobotní škole přemýšleli o bohatém mládenci. Jaký byl největší problém jeho života? Měl něco, co pro něho bylo vším, co si střežil a nechtěl dát. Chtěl to využít pouze podle svých představ a tužeb – především pro sebe. Měl mnoho majetku.

A tento člověk se přišel Krista zeptat, jak získat Boží království. Ježíš, ostatně jako vždy, se strefuje do černého. To, co je ti vším, vezmi, prodej a rozdej druhým – těm, kteří nemají. Odpovědí mu však byl pouze smutný a v tuto chvíli snad i odmítavý výraz ve tváři.

Tento příběh ale neskončil před 2000 lety, nýbrž pokračuje i dnes, v milionech těch, kteří přicházejí k Bohu s podobnou otázkou.

Přicházím i já. Jsem ale zmaten. Pane, co mám já za bohatství, kterého se nechci vzdát a je mi vším? Vždyť i hmotné statky se mi lehce vejdou do jedné místnosti, nemám ani rodinu, která by přehlušila lásku k tobě. Mám sice práci (kazatel), která dovede strhnout natolik, že mnohdy nezbyvá čas ani na modlitbu a Písmo, ale po těch několika letech jsem se už téměř naučil to zvládat. Co je tedy mým bohatstvím, které je pro mne vším a brání mi v cestě za tebou? Netrvá to dlouho a cítím zásah do černého. Mým bohatstvím jsou nenaplněné city. A i já, stejně jako bohatý muž před dávnými lety, ho toužím uplatnit podle svých představ. A jaké jsou? Cele ho věnovat jednomu člověku, jedinému ze všech – svému partnerovi, pro kterém toužím, kterého hledám... a nenalézám.

Jak vypadá tento můj život? Je jedním velkým, mým hledáním, v touze nalézt. A jak léta přibývají, stává se stále více úzkostným a křečovitým. Úzkost a křeč však partnera nalézt nepomohou, naopak brání vidět vše krásné, čím jsem v hojnosti obdarován. Život se takto stává velkou bolestí.

Nezní tedy i pro mne, pro mou situaci tato Kristova slova? „... rozdej chudým své bohatství!“ Věnuj své city druhým, kteří je potřebují, a nechtěj je naplnit pouze podle svého přání! Těžko se však člověk smíruje s představou, že zůstane sám. Snadno se ale může stát, že v úzkostném hledání prožiji celý život a na jeho konci zjistím, že jsem své bohatství (schopnost a touhu milovat, vcítit se...) sobecky zadržel a téměř nikdo z něho neměl užitek. A nejméně já.

Existuje tedy nějaké řešení? Ano, ale není snadné. Zahnuje totiž v sobě ochotu přijmout tu nyní na-

prsto nepřijatelnou možnost. Vyžaduje ochotu upřímně se otevřít oběma možnostem – manželství i svobodnému stavu. Ne však proto, abych po určité době mohl Bohu říci, že už jsem to vydržel dost dlouho, tak by mi mohl moji vytouženou potřebu naplnit. Nelekněme se též, když nás při první ochotné představě přijmout manželství, ale i svobodný stav, zachvátí hrůza, jako bychom se potkali se smrtí! Původně jsme byli stvořeni pro život v páru, rodičovství a aktivní sexuální život. To vše je pro nás synonymem naplněného života. A upřímně přijmout i alternativu, že to nikdy neprožiji, se obrazně může rovnat smrti. V ničem jiném nám známém není tolik života, jako při jeho vzniku a zrození.

Hluboce jsem ale přesvědčen, že upřímná ochota přijmout jak první, tak druhou možnost je řešením. Díky ní mě totiž Bůh může v klidu vnitřně pro jednu z nich připravit, aniž bych pak prožíval napětí, že mám jít touto cestou. Budu-li naopak žít stále v úzkosti a hořkosti, nebudu moci být vnitřně proměněn a vše se zbytečně prodlužuje, popřípadě nenávratně odsouvá.

Milí svobodní, bratři a sestry, jsme velmi bohatí. Ale nechtějme své bohatství užít jen tak, jak my chceme. Darujme ho. Vždyť kolik lidí okolo nás trpí malomyslností a opuštěností. Proč bychom měli rozšiřovat jejich řady, když pro ně můžeme být světýlkem, ukazujícím k velkému světu? Nečekejme, že šťastni a plně spokojeni budeme pouze s partnerem. Vždyť ta obrovská touha, která nás žene do hledání, je vlastně touhou po Bohu. Žalm 16,11 říká: „Vrcholem radosti je být s tebou.“ Učme se být s Bohem a postupně budeme zakoušet stále větší a větší radost. Radost, kterou nám nemůže poskytnout nic a nikdo jiný. Snad právě to měl Kristus na mysli, když řekl, že někteří se dobrovolně vzdali manželství pro království Boží – aby byli co nejvíce volní a mohli už zde na zemi prožívat něco z jeho krásy. A být tak ostatním oázou klidu a míru.

Vidíte? Najednou má smysl být sám, sám s Bohem. Ale o tom více příště. O čem? O tom, že samota je nádherný Boží dar, ke kterému jsou někteří z milosti povoláni.

Martin Lejsal

P. S.: Velmi by mne zajímalo, jak to prožíváte vy. Vaše názory a zkušenosti, budete-li chtít, mi zašlete do redakce.

Dlouho zavátá cesta

Těsně před druhou světovou válkou nastala u nás na Vysočině krutá zima. Nadílka sněhu byla tak bohatá, že naše městečko zůstalo bez spojení s okolním světem. Několik dnů jsme se nedostali ani do školy. Pro nás děti to bylo zprvu něco vzrušujícího. Když jsme se však pro množství sněhu ani z našeho domku nedostali, začalo nám být smutno. Zřejmě to nebyla škola, co nám chybělo, ale spíš společenství ostatních dětí.

Při této vzpomínce se mi vybavují slova žalmu 42,5: „Vzpomínám na to a duši vylévám v sobě, jak jsem se v čele zástupu brávil k Božímu domu, jak zvučně plesal a vydával chválu hlučící dav, když slavil svátek.“

Bylo to v listopadu 1952, kdy jsme si ve sborech pro zákaz shromažďování zazpívali naposled. Stáli jsme tehdy na začátku dlouho zaváté cesty. Ta však neskončila s Božím dílem a lidem. Ve slunci Boží milosti se závěje těžkých okolností rozplynuly.

Existuje i dnes pro někoho zavátá cesta? Zřejmě ano. Je to v případech dobrovolného a jindy nedobrovolného odloučení jedince od společného shromáždění. Příčinou může být nemoc, vysoké stáří, nákladné jízdné apod. Takto postižení rádi vyznávají: „Den v tvých nádvořích je lepší než tisíce jinde; raději chci stát před prahem domu svého Boha, než prodlévat v stanech svévolnosti.“ (Ž 84,11)

Stojí za to zneklidňovat se dobrovolnou absencí? Což neplatí dnes více než jindy vzácný pokyn: „Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.“ (Žd 10,25)

Bývá rozdíl mezi důvody uváděnými a skutečnými. Ač jde o neposlušnost, svérázní individualisté si asi vystačí s pocitem osobní výtečnosti, jedinečnosti a nezávislosti. Nedaří-li se jim ve společenství „přechnávat“, zůstávají zahledeni na sebe a v izolaci. Jindy je nesnáze v nedocenění obsahu označení „shromáždění svatá“ a jeho záměně za klubové společenství. „Svatý“ by neměl být studený a „společenské“ nemusí být hříšné. Ten, kdo zakusil a docenil vliv pozhnaného sboru, nezůstává bezdůvodně doma.

Jistým stínem, který v posledních letech padá na naše sbory, je naše nedůslednost v návštěvním čase. Na schůzky s přáteli, kterých si vážíme, přicházíme včas. Takto je však obraz našeho přátelství s Ježíšem zpochybněn. Je to snad tím, že naše představy milujícího Spasitele již nepřipouští následování jej v kráse i v přesnosti, která je zřejmá v jeho díle?

Nedobrovolně zavátá cesta

Jsou bratři, sestry i přátelé, kteří se do sboru z výše vzpomenuých důvodů nedostanou. Jsou sboru přítěží, nebo pozhnaním? Co uděláme pro ty, kteří v moři stereotypu dní a nocí vyhlíží ostrůvek „setkání“? Máme opravdový zájem slyšet jednou z Ježíšových úst: „.... byl jsem nemocen, a navštívili jste mne...“ (Mt 25,36) Když náš bližní zůstává v nucené izolaci, je přirozené, že nevidí nesnáze druhých a jeho vlastní rostou. Následně sebelitování jej zbavuje vděčnosti, vhná do pochybností a hořkosti.

Svůj význam v naší službě má i technika. Ač nenahradí osobní zájem, přesto může přiblížit program sboru, například prostřednictvím magnetofonových kazet. Nepřehlédneme též významná data v životě těchto jedinců. Narozeniny, uzdravení a jiné příležitosti nenechme projít bez povšimnutí. Dovoluje-li to stav pacienta a okolností, může se stát Večeře Páně v domově opravdovou slavností srdce. To se nepodaří jen jakýmsi „odskočením od zdravých oveček“ v tutéž sobotu, ale přípravou samostatné příležitosti.

Na cestě k nebeskému domovu

Co říci vám, kteří právě těžce proslapáváte cestu zavátým údolím svého života? Smíme pro vás čerpat ze zkušeností těch, kteří již před námi vítězně došli. Krátce shrneme svědectví jejich slov i životů:

1. Ani ve vysokém věku, ani při chatrnosti těla neztrácíš hodnotu Božího dítěte. Býval jsi vždy rád užitečný pro druhé. Snaž se o totéž i nyní, pouze způsob zameň!

2. Zůstaň vnímavým pro život kolem sebe. Postav se proti představám: „Jsem k ničemu“, „Co si mám se sebou počít?“, které jsou pilulkami k urychlení ztráty tělesných a duševních sil. Je zapotřebí otevírat okna užitečným zájmem: každý den se naučit něco zameškaného, něco nového.

3. V sobotu, kdy jsi sám, zkus podobné pořadí sborového programu. Zazpívej, pomodli se, přiblíž si úkol sobotní školy. V další části asi nedokážeš setrvat při čtení Písma svatého. Sáhni po poutavé duchovní četbě, po zkušenostech. Poslechni si kazetu sborového programu.

4. Přidrž se Božích zaslíbení: „Já sám až do vašeho stáří, až do šedin vás budu nosit. Já jsem vás učinil a já vás ponesu, budu vás nosit a zachráním.“ (Iz 46,4)

Pán života, který stál na začátku tvé cesty, tě zachová pro nebeský domov. S ním nejsi v životě ani v umírání nikdy zcela opuštěn.

Alois Bárta

VY SE PTÁTE

MY ODPOVÍDÁME

Někteří adventisté věří tomu, že stejně jako sobota je sedmým dnem týdne, i sedmé tisíciletí je tím miléníem, kdy země si odpočine a my nastoupíme to slavné odpočívání soboty v nebeském království...

Zajímalo by mě, a myslím, že i ostatní čtenáře Adventu, zdali je tato víra v sedmé tisíciletí odpočinku opodstatněná.

Jaromír Podzemný, Nový Jičín

V kterém roce od stvoření světa žijeme?

Je jisté, že s blížícím se koncem tisíciletí se budou množit spekulace o významu příchodu roku 2000. Marně matematici a astronomové vysvětlují, že nové tisíciletí nezačne 1. ledna r. 2000, ale až za rok – tedy 1. 1. 2001. Pro mnoho lidí je letopočet 2000 téměř magický.

Tak je tomu i v našich řadách. Je to tendence našeho mozku – věci třídit, uspořádat, zjednodušovat a hledat ve všem nějaký smysl. Nejinak je tomu s fenoménem času. I mně by se líbilo, kdyby věc byla tak přehledná, jak se nabízí ve srovnání 6 dnů týdne a soboty s 6 tisíciletími liských dějin a tisíciletého Kristova království jako naplnění symbolu sobotního odpočinku.

Je ta věc tak jednoduchá a jasná? Pokusme se zodpovědět otázku v nadpisu. V kterém roce od stvoření světa žijeme? Kde hledat odpověď?

Někdo řekne: „*To je přece jasné. Od Kristova narození uplyne právě za 3 roky 2000 let. A do Kristova narození od stvoření uběhlo 4000 let.*“

První problém. Neznáme přesný rok Ježíšova narození. První křesťané se o datum Ježíšova narození nezajímali. Dívali se dopředu na jeho blízký návrat. Od r. 46 př. Kr. došlo v Římské říši k zavedení tzv. Juliánského kalendáře, podle Julia Caesara, který k tomu dal podnět. Byl však nepřesný. Za 128 let se nastrojil vždy jeden den navíc. Tím se však posunul den velikonočních svátků. Stále více se opožďoval za dnem jarní rovnodennosti, kterým se velikonoční svátky v křesťanstvu řídí.

V šestém století po Kr. dozněla nutnost vytvořit kalendář vhodný pro novou éru lidstva. V roce 525

po Kr. se tohoto úkolu ujal římský kněz Dionýsos Exiguus. Navrhl, aby se roky uváděly „od narození Krista“. A vydedukoval, že se to stalo před 525 lety od doby, ve které žil.

Dnes již víme, že se zmýlil nejméně o 4 roky. Proč to víme? Evangelia uvádějí, že Pán Ježíš se narodil ještě před smrtí Heroda Velikého. Ten zemřel, jak víme ze zpráv Josefa Flavie, v r. 4 před Kristem. Pokud bychom vycházeli přísně z této skutečnosti, pak onen čas dvou tisíc let od narození Pána Ježíše uplynul již v r. 1996. Všimli jste si toho nějak?

Z toho je vidět, že rok 2000 je jen číselnou konstrukcí nemající žádný reálný vztah ke skutečným rokům ubíhajícím v toku času. Je to jen pomůcka pro naše zařazování událostí a časovou orientaci v nich.

Z předešlého je vidět, jak málo víme i o jistotě data počátku našeho letopočtu, onoho dvoutisíciletí. Proto již s velkou skepsí klademe otázku: Můžeme nějak zjistit, že do narození Pána Ježíše uplynulo od stvoření světa 4000 let?

Samozřejmě, že bychom se to mohli pokusit zjistit v Bibli uváděných rodokmenech. Někteří se o to v minulosti pokusili – jako anglikánský biskup Usher. Tento pokus vedl k chybným výsledkům. Autor genealogie v Gn 5. kap. či Gn 11,10-26 zřejmě rodokmen zkracoval – vynechával některé generace. Výraz „zplodil“ nemusí znamenat bezprostřední otcovství, ale prostě i to, že to byl jeho potomek, i když se jedná o vnuka. Zřetelné je to v Gn 46,17.18, kde se i vnukové Zilpy přičítají Jákobovi jako tomu, který je „zplodil“.

Pokud bychom počítali jen s těmi údaji, jak jsou zaznamenány v této genealogii, vyšlo by nám, že potopa byla kolem r. 2300 př. Kr. To je zřejmě nemožné. Vždyť Abraham žil kolem roku 2000 př. Kr., a když přišel do Egypta, viděl pyramidy, které tam stály již více než 500 let. To by musely být stavěny již před potopou, což je nepravděpodobné. Ze staveb předpotopního lidstva se zřejmě nezachovalo nic.

Chronologie egyptských faraonů ukazuje, že doba stavitelů pyramid u Gízy spadá do let 2900-2270 př. Kr. Z toho vyplývá, že dějiny lidstva jsou starší než 6 tisíc let. Ne o statisíce let, ale nejméně o 1000-2000 let.

Ještě se zastavme u židovského kalendáře, který se vedle Gregoriánského-všeobecného používá v Izraeli. Je to dle jejich mínění kalendář začínající od Adama – od stvoření světa. Letos je na něm datum 5758.

Jestliže bychom předpokládali, že Židé by přece měli mít nejpřesnější kalendář, pak by zase podle něj rok 2000 po Kr. měl přijít až za 242 let. Z uvedeného rozboru tedy víme nyní jistě jen to, že nevíme, kolik let uběhlo od stvoření a jaký rok bychom tedy měli psát třeba na toto číslo Adventu.

Ve vztahu k návratu Pána Ježíše však žádné číselné datum nemá význam. Zdá se mi, že je také velmi problematické mluvit o opoždění 2. příchodu. O zpoždění vlaku mohu hovořit jen tehdy, když vím, kdy měl přijet, tedy například jestliže je 12.30 hod. a na nástupiště měl vyjždět ve 12.00.

Slovo Pána Ježíše je v tomto směru směrodatné: „O tom dni a hodině neví nikdo...“ (Mt 24,36)

„Není naše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci, ale dostanete sílu Ducha svatého... a budete mi svědky...“ (Sk 1,6-8)

To je to podstatné, co dnes potřebujeme. Sílu k čekání a sílu ke svědectví. Něco jiného je ale hovořit o době konce, na ni nás Spasitel upozorňuje velmi důrazně: „Až uvidíte, že se to děje, vězte, že jsem blízko a ve dveřích.“ (Mt 24,33)

Čestně vzato, nemohu říci, že by 2. příchod Pána Ježíše byl v tomto roce aktuální – protože nevím datum jeho návratu, eventuálně ale může přijít dnes. „Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete...“ (Mt 24,44)

Ludvík Švihálek

Láska umí cítit s druhými

„Radujte se s radujícími, plačte s plačícími.“
(Ř 12,15)

Bylo jí 55 let. Osamělá vdova, bydlela v Chicagu. Svůj život ukončila skokem z okna svého pěkně zařízeného bytu ve dvanáctém poschodí. Ještě se naposledy ohlédla, zamávala vrátnému a pak to provedla. V jejím pokoji na lístku bylo napsáno: „samotu už déle nedokážu snášet. Přátele nemám, nikdo mi nepíše, nikdo mi nezavolá. To se už nedá vydržet.“

Její soused o ní pak řekl: „Tohle jsme nevěděli.“

Dá se říct, že lidský život se odehrává na rovině pocitů a emocí. Na této rovině totiž nejvíce realizujeme svoje naděje, přání, potřeby a odhalujeme svou osobnost a vlastní já. Na této rovině se dotýkáme života druhého nehlouběji a nejbezprostředněji. Můžeme ho zasáhnout pozitivně nebo negativně. Lidé se řídí převážně pocity. Kdyby si chtěl muž vybrat manželku jen na základě pouhého rozumu, faktů a logiky, pak by mohl vložit do počítače maximum údajů o sobě a o řadě žen a dovolit počítači, aby mu vybral manželku. Většina lidí se však v době zamilování nerežimuje logikou. Jeden nějak přitahuje druhého a mezi těmi lidmi vzniká citové pouto. Člověk se žení a vdává proto, že je hluboce přesvědčen, že ten druhý je pro něj tím nejlepším protějškem, a ne proto, že by se rozhodoval na základě seznamu jevtřelých a záporů.

Vezměme lidem radost, nadšení a uspokojení z práce, a ta se stane pro ně otrockou dřinou. Oddělíme z manželství pocity, a ono se stane horším než vůbec žádný vztah. Muž se ženou si mohou vyměňovat myšlenky, sdílet stejnou víru, peníze, mohou spolu jíst a mít spolu sexuální poměr, a přece si mohou být navzájem cizí. Pokud však budou sdílet lásku a vzájemně se budou citově obohacovat, jejich manželství bude krásné.

Umět se vcítit do pocitů druhého! Snažme se vžít do jejich těžkostí, zklamání, radostí i starostí.

V náboženství je to podobné jako v manželství. Tam také převažují emoce nad logikou. Intelektuální předávání věrouky nedokáže změnit lidský život.

Jedině láska dokáže změnit lidské životy. Mít rád druhé lidi je velmi náročné, znamená to žít pro jiné. Pokud někdo pláče a my máme náladu se smát, je pro nás velmi obtížné „plakat s plačícími“. Vzpomínám si na jeden svůj zážitek:

Docházím do jedné nemocnice, abych tam sloužil jako duchovní. Jednou jsem si všiml, že právě předchozího dne byla přijata jistá pacientka přibližně mého věku. Byla zdravotní sestrou jako moje manželka. Byl jsem přesvědčen, že někdo tak poměrně mladý nemůže být v nemocnici kvůli nějaké vážné

*Mít rád druhé je někdy
snadné a radostné,
jindy je to největší
dřina na světě.*

nemoci. Proto jsem se těšil na zajímavý rozhovor s člověkem, s nímž mám dost společného. Když jsem se nové pacientce představil jako duchovní, pozdravila mne přátelským úsměvem. Seděla na židli na slunci v rohu pokoje a četla knihu. Její snědá opálená tvář a její chování potvrzovaly moji domněnku, že její zdravotní problémy jsou zanedbatelné. Rychle se rozvinul rozhovor. Diskutovali jsme o poměrech v nemocnici, docela dobře jsme se bavili, občas jsme se i společně zasmáli.

Po chvíli rozhovoru pacientka zmlkla. Pak se na mne vážně zadívala a řekla: „Možná se v duchu ptáte, proč jsem v nemocnici. Mám rakovinu, která pokročila příliš daleko, než aby se s ní dalo něco udě-

Lékaři dělají všechno, aby její průběh zpomalili. Řekli mi však, že konec je jen otázkou času.“

Její sdělení mnou otřásl, doslova šokovalo. Nedokázal jsem si představit, že by ta sympatická mladá bytost, která teď sedí tady naproti mně, měla v krátké době zemřít.

Pacientka doufala, že jí pomohu nést její těžké břemeno a účinně ji posílím. Otevřeně mi řekla o tom, co ji nejvíc trápí a odhalila přede mnou své nejvnitřnější pocity. A já jsem nebyl schopen říct jí nic potěšujícího. Po trapné pauze jsem jen zakoktal: „Hmm – ano – rozumím.“ Po dalším nepříjemném mlčení jsem řekl: „Co všechno jste se ve vaší zdravotní škole učili?“ Odpověděla rychle na moji otázku a po chvíli jsem se s ní rozloučil a opustil pokoj.

Na ulici jsem nedokázal pochopit, jak jsem mohl tak hanebně selhat ve vyjádření soucitu a porozumění. Namísto abych zareagoval na základě jejich pocitů, jednal jsem na základě toho, co jsem cítil já. A já jsem nic necítil. Nedokázal jsem ovládnout svou náladu. Bylo to tak nepříjemné, že jsem se stáhl do sebe. Nedokázal jsem se vžít do jejího problému. Proto jsem všechno ignoroval. Měl jsem jí aspoň vyjádřit, že se pokouším pochopit, jak se asi cítí a že jí chci pomoci nést její těžké břemeno. Mohl jsem jí nabídnout ujištění z Božího slova, aby se spolehla na Boží neselhávající lásku. Pacientka přece toužila slyšet, že s ní cítím a že ji chápu. Zklamal jsem.

Vzpomínám na případ jiného kazatele, který se dostal do podobné těžké situace. Měl předat rodičům tragickou zprávu o jejich dvanáctiletém chlapci, který se utopil ve školním bazénu. Jak jim to má říct? Když o tom později rodiče vyprávěli, řekli: „Kazatel nám nekázal ani nečetl biblické texty o tom, jak máme být stateční. Při první větě, kterou nám chtěl říct, se rozplakal a plakal s námi. Za to ho budeme mít vždycky rádi.“

Schopnost přiblížit se k sobě navzájem na rovině pocitů je Božím přáním: „Radujte se s radujícími, plačte s plačícími“ – čteme v Bibli. Náš studený svět potřebuje pocítit teplo Boží lásky. K tomu určil Pán Bůh nás, kteří jdeme za Kristem. Mít rád druhé je někdy snadné a radostné, jindy je to největší dřina na světě. Ať tedy láska k potřebným usměrňuje vždy moje a tvoje pocity.

Douglas Cooper

*Zamčena
ve Tvých dlaních
na tisíc západů
radosti
procházím se královstvím
své duše
a žasnu
kolik v sobě
nosím Tebe*

Zdenka Líbalová

Morbus sabbaticus

Nechť mi čtenář laskavě promine, že tuto odbornou tematiku medicínského rázu uvádím zde. Nemoc, o které chci psát, se však zatím neobjevuje na klinikách, ale spíše v našich sborových prostorách. Podle mého pozorování se nejedná ani tak o nějaký zánět, který bychom označili latinsky „sabatitis“, ani o degenerativní proces, tedy „sabatosis“. Spíše se zdá, že se zde prolíná více etiologických složek (etiologie = nauka o původu a příčinách nemocí). Onemocnění postihuje skupiny obyvatelstva, které odmítají sobotní pracovní činnost a naopak kompenzují stres celotýdenní práce laskavým, srdečným a radostným sobotním společenstvím. Nemoc napadá střední a vyšší věk, ženy bývají postiženy častěji než muži.

Pacienti si stěžují na únavu, bolesti hlavy a celého těla, nevolnost, zaujatost, zvýšenou tělesnou teplotu apod. Je zajímavé, že tyto příznaky se projevují až v pátek večer a v sobotu, zatímco celý týden byli pacienti plně výkonní, a po uplynutí „víkendu“ se jejich potíže opět zcela vytratí. Je v tom jakýsi týdenní rytmus (podobně jako např. u „febris recurrens“ nebo „malárie“, jen v jiných intervalech). Tento rytmus může mít i své nepravidelnosti, např. při plánované rodinné návštěvě či výletu na konci týdne, kdy se zmíněné potíže vůbec nedostaví.

Klinický náález je i přes celkem intenzivní subjektivní stesky nemocných poměrně chudý. Zornice bývají isokorické, pohled víceméně uhybavý, náález v krku je příměřený, řeč bývá někdy váhavá, jindy až překotná, týkající se nejrůznějších druhotných příčin. Smysly těchto našich nemocných bývají velmi citlivé. Co všechno oni slyšeli a viděli, či jak nějaký dotek působil bolestivě, to zřejmě ti zdraví kolem nich mohou jen těžko pochopit. Stav poněkud zdaleka připomíná např. otravu strychninem, kde již sebemenší vnější impuls vyvolává generalizovanou křeč.

Nález srdečně-plicní nevyzkazuje podstatných změn a ani na břišních orgánech nelze pohmatem zjistit odchylky od normálu. Sedimentace i ostatní základní laboratorní vyšetření bývají v normě a ani na EKG či RTG nejsou patrné výraznější odchylky.

Protože mezi postiženými bývá více žen než mužů, dalo by se uvažovat i o vlivech hormonálních. Jinak bylo pozorováno, že se onemocnění v kolektivu rychle a snadno šíří. Z toho by se dalo soudit na infekční etiologii. Je třeba konstatovat, že kontakt s nemocným člověkem vyvolává v jeho okolí jistou obrannou, ba až alergickou reakci, což by mé infekční podezření jen po-

tvrhovalo. Bývá pozorována i rodinná dispozice – jsou rodiny, kde onemocnění postihuje více členů.

Nemoc sama nebývá z čistě medicínského pohledu smrtelná, zato však dlouhodobá, chronická. Velmi časté jsou její lehčí formy, projevující se např. absencí jen v sobotu odpoledne, či pravidelnou pozdní ranní docházkou – a to dlouhodobě. Jsou známé případy, kdy absence jedinců přesáhla několik desetiletí a vzhledem k neznalosti základního obrazu choroby se bojí kdokoli v pacientem cokoliv udělat.

Prognóza: Pacient si své choroby většinou není vědom. Proto je léčení tak obtížné, neboť „zdraví přece potřebují lékaře, ale jen nemocní“. Postižení přistupují ke své chorobě nekriticky, možná, že v rozhovoru s terapeutu své potíže často zastírají. Snad by se v této souvislosti dal parafrázovat výrok: „Říkáš: poznal jsem, všechno vím a nic už nepotřebuji... a nevíš, jak jsi nemocný, až živořící, slepý a nedostatečně ochráněný...“

Léčení by se nemělo soustředit pouze na tlášení somatických potíží, ale je třeba psychologického, ba řekl bych až pastoračního přístupu, a to velice citlivého a individuálního, aby nemocný poznal, že jeho zdraví je skutečně věcí všeobecného zájmu. Celkem dobře působí obecně prospěšná činnost, např. účast na sborových aktivitách, brigádách či společném výletu nebo dovolené...

Diferenciálně diagnosticky je třeba odlišit zmíněnou chorobu od cíleného odmítání sborových návštěv z důvodu např. osobních problémů, které jedinec není schopen sám vyřešit, i když se obě příčiny mohou někdy prolínat.

Podobně citlivě je třeba zvážit objektivní stav a nemyšlet tedy hned při každé sobotní absenci na zmíněné onemocnění. U citované choroby se jedná o soubor dlouhodobý, s pozvolným, plíživým nástupem. Pracovní neschopnost pacient většinou nežádá. Prognóza závisí na včasné diagnóze a úspěšné léčbě.

Závěr: Z uvedeného vyplývá, že se zatím jedná o dost nepříliš ohraničený a definovaný soubor příznaků (projevujících se snad u katolických věřících v neděli a u muslimů v pátek) s celou řadou nezodpovězených otázek. Prosil bych proto lékaře, ale i odborníky v jiných oblastech, majících se zmíněnou chorobou co do činění, aby se na uvedenou problematiku zaměřili a podle svých možností mé postřehy posoudili, upřesnili a doplnili, aby bylo možné v co nejkratší době zmíněnou nemoc nejen diagnostikovat, ale i úspěšně léčit a předcházet jí.

MUDr. D. Böhm

**4 strany
pro mladé**

M Advent

**4 strany
pre mladých**

POJĎTE NA SLOVÍČKO

„Sliby se slibují a voda teče.“ „Jsou to jen planá slova.“ „Nikdy nedodrží slovo.“ „Je třeba stát si za svým slovem.“ „S ním něco podnikat, to je vždycky na čestné slovo.“ Tato a mnohá další podobná přísloví, úsloví, slovní obraty a fráze kolem sebe slýcháme asi dost často. Možná až příliš často. Napovídají, že v záplavě prázdných slov ztrácí slovo svoji cenu. Jak potom rozpoznat to pravé?

Bible dává slovu obrovský význam. Ba co víc, ona sama si činí nárok být slovem – slovem, kterým promlouvá Hospodin. A tak svědčí Písmo o slovu, skrze něž byl svět stvořen (Gn 1, Ž 33,9), o slovu Hospodinovu, které se stávalo k prorokům, i o Slovu, které bylo již na počátku, skrze něž bylo vše učiněno, a které se nyní stalo tělem (J 1), aby právě v něm k nám v tomto posledním čase promluvil sám Bůh (Žd 1,2).

Biblické slovo ale není jen mluvení, řeč, je to zároveň i čin a jednání. Jestliže Hospodin promlouvá, pak to znamená, že také jedná. Co říká, to se také děje. Slyšet jeho slovo tedy neznamená je jen zaregistrovat, ale nechat se jím o-slovit, uchopit, zasáhnout a proměnit.

Ona pro mě dodnes zvláštní příhoda se odehrála někdy v roce 1991. V pražském vinohradském sboru se chystala další ze série přednášek. Měl jsem už volno, a tak jsem přišel o hodinku dřív, abych si tady v klidu něco přečetl. Nebylo mi to dopřáno. U balkonu mě zastavil zvláštní, už starší člověk. Na první pohled bylo patrné, že je tu poprvé. Pomalu procházel po chodbách, všechno pozorně prohlížel, a pak zamířil ke mně. „Promiňte, šel jsem jen kolem, mohu se zeptat, co to tu vlastně je?“ „Co máte na mysli?“ „No, celou budovu, tohle všechno...“ Jeho řeč lahodila nefalšovanou moravštinou. Začal jsem trpělivě vysvětlovat a zároveň se čím dál víc podívat jeho otázkám. K čemu je modlitebna, co je to církev, co je podstatou křesťanství, jaký je rozdíl mezi křesťanstvím a jinými náboženstvími, co nám dává křesťanství pro náš každodenní život...? Palba otázek byla neúprosná a já se jen potil a zasl. Ten člověk mi připadal jak z jiného světa. Copak nikdy v životě neslyšel nic o křesťanství? Nakonec povídá: „Mladý muži, je vidět, že vás to baví. Ale řekněte mi ještě: Když jste tedy

Morbus sabaticus

Nechť mi čtenář laskavě promine, že tuto odbornou tematiku medicínského rázu uvádím zde. Nemoc, o které chci psát, se však zatím neobjevuje na klinikách, ale spíše v našich sborových prostorách. Podle mého pozorování se nejedná ani tak o nějaký zánět, který bychom označili latinsky „sabatitis“, ani o degenerativní proces, tedy „sabatosis“. Spíše se zdá, že se zde prolíná více etiologických složek (etiologie = nauka o původu a příčinách nemoci). Onemocnění postihuje skupiny obyvatelstva, které odmítají sobotní pracovní činnost a naopak kompenzují stres celotýdenní práce laskavým, srdečným a radostným sobotním společenstvím. Nemoc napadá střední a vyšší věk, ženy bývají postiženy častěji než muži.

Pacienti si stěžují na únavu, bolesti hlavy a celého těla, nevolnost, zaujatost, zvýšenou tělesnou teplotu apod. Je zajímavé, že tyto příznaky se projevují až v pátek večer a v sobotu, zatímco celý týden byli pacienti plně výkonní, a po uplynutí „víkendu“ se jejich potíže opět zcela vytratí. Je v tom jakýsi týdenní rytmus (podobně jako např. u „febris recurrens“ nebo „malárie“, jen v jiných intervalech). Tento rytmus může mít i své nepravidelnosti, např. při plánované rodinné návštěvě či výletu na konci týdne, kdy se zmíněné potíže vůbec nedostaví.

Klinický náález je i přes celkem intenzivní subjektivní stesky nemocných poměrně chudý. Zornice bývají isokorické, pohled víceméně uhybavý, náález v krku je přiměřený, řeč bývá někdy váhavá, jindy až překotná, týkající se nejružnějších druhotných příčin. Smysly těchto našich nemocných bývají velmi citlivé. Co všechno oni slyšeli a viděli, či jak nějaký dotek působil bolestivě, to zřejmě ti zdraví kolem nich mohou jen těžko pochopit. Stav poněkud zdaleka připomíná např. otravu strychninem, kde již sebelepší vnější impuls vyvolává generalizovanou křeč.

Nález srdečně-plícní nevykazuje podstatných změn a ani na břišních orgánech nelze pohmatem zjistit odchylky od normálu. Sedimentace i ostatní základní laboratorní vyšetření bývají v normě a ani na EKG či RTG nejsou patrné výraznější odchylky.

Protože mezi postiženými bývá více žen než mužů, dalo by se uvažovat i o vlivech hormonálních. Jinak bylo pozorováno, že se onemocnění v kolektivu rychle a snadno šíří. Z toho by se dalo soudit na infekční etiologii. Je třeba konstatovat, že kontakt s nemocným člověkem vyvolává v jeho okolí jistou obrannou, ba až alergickou reakci, což by mé infekční podezření jen po-

tvrhovalo. Bývá pozorována i rodinná dispozice – jsou rodiny, kde onemocnění postihuje více členů.

Nemoc sama nebývá z čistě medicínského pohledu smrtelná, zato však dlouhodobá, chronická. Velmi časté jsou její lehčí formy, projevující se např. absencí jen v sobotu odpoledne, či pravidelnou pozdní ranní docházkou – a to dlouhodobě. Jsou známé případy, kdy absence jedinců přesáhla několik desetiletí a vzhledem k neznalosti základního obrazu choroby se bojí kdokoli v pacientem cokoliv udělat.

Prognóza: Pacient si své choroby většinou není vědom. Proto je léčení tak obtížné, neboť „zdraví přece nepotřebují lékaře, ale jen nemocní“. Postižení přistupují ke své chorobě nekriticky, možná, že v rozhovoru s terapeutem své potíže často zastírají. Snad by se v této souvislosti dal parafrázovat výrok: „Říkáš: poznal jsem, všechno vím a nic už nepotřebuji... a nevíš, jak jsi nemocný, až živořící, slepý a nedostatečně ochráněný...“

Léčení by se nemělo soustředit pouze na tlášení somatických potíží, ale je třeba psychologického, ba řekl bych až pastoračního přístupu, a to velice citlivého a individuálního, aby nemocný poznal, že jeho zdraví je skutečně věcí všeobecného zájmu. Celkem dobře působí obecně prospěšná činnost, např. účast na sborových aktivitách, brigádách či společném výletu nebo dovolené...

Diferenciálně diagnosticky je třeba odlišit zmíněnou chorobu od cíleného odmítání sborových návštěv z důvodu např. osobních problémů, které jedinec není schopen sám vyřešit, i když se obě příčiny mohou někdy prolínat.

Podobně citlivě je třeba zvážit objektivní stav a nemyslet tedy hned při každé sobotní absenci na zmíněné onemocnění. U citované choroby se jedná o s dlouhodobou, s pozvolným, plíživým nástupem. Pracovní neschopnost pacient většinou nežádá. Prognóza závisí na včasné diagnóze a úspěšné léčbě.

Závěr: Z uvedeného vyplývá, že se zatím jedná o dost nepříjemně ohraničený a definovaný soubor příznaků (projevujících se snad u katolických věřících v neděli a u muslimů v pátek) s celou řadou nezodpovězených otázek. Prosil bych proto lékaře, ale i odborníky v jiných oblastech, majících se zmíněnou chorobou co do činění, aby se na uvedenou problematiku zaměřili a podle svých možností mé postřehy posoudili, upřesnili a doplnili, aby bylo možné v co nejkratší době zmíněnou nemoc nejen diagnostikovat, ale i úspěšně léčit a předcházet jí.

MUDr. D. Böhm

*4 strany
pro mladé*

M Advent

*4 strany
pre mladých*

POJĎTE NA SLOVÍČKO

„Sliby se slibují a voda teče.“ „Jsou to jen planá slova.“ „Nikdy nedodrží slovo.“ „Je třeba stát si za svým slovem.“ „S ním něco podnikat, to je vždycky na čestné slovo.“ Taťo a mnohá další podobná přísloví, úsloví, slovní obraty a fráze kolem sebe slyšíme asi dost často. Možná až příliš často. Napovídají, že v záplavě prázdných slov ztrácí slovo svoji cenu. Jak potom rozpoznat to pravé?

Bible dává slovu obrovský význam. Ba co víc, ona sama si činí nárok být slovem – slovem, kterým promlouvá Hospodin. A tak svědčí Písmo o slovu, skrze něž byl svět stvořen (Gn 1, Ž 33,9), o slovu Hospodinovu, které se stávalo k prorokům, i o Slovu, které bylo již na počátku, skrze něž bylo vše učiněno, a které se nyní stalo tělem (J 1), aby právě v něm k nám v tomto posledním čase promluvil sám Bůh (Žd 1,2).

Biblické slovo ale není jen mluvení, řeč, je to zároveň i čin a jednání. Jestliže Hospodin promlouvá, pak to znamená, že také jedná. Co říká, to se také děje. Slyšet jeho slovo tedy neznamená je jen zaregistrovat, ale nechat se jím o-slovit, uchopit, zasáhnout a proměnit.

Ona pro mě dodnes zvláštní příhoda se odehrála někdy v roce 1991. V pražském vinohradském sboru se chystala další ze série přednášek. Měl jsem už volno, a tak jsem přišel o hodinku dřív, abych si tady v klidu něco přečetl. Nebylo mi to dopřáno. U balkonu mě zastavil zvláštní, už postarší člověk. Na první pohled bylo patrné, že je tu poprvé. Pomalu procházel po chodbách, všechno pozorně prohlížel, a pak zamířil ke mně. „Promiňte, šel jsem jen kolem, mohu se zeptat, co to tu vlastně je?“ „Co máte na mysli?“ „No, celou budovu, tohle všechno...“ Jeho řeč lahodila nefalšovanou moravštinou. Začal jsem trpělivě vysvětlovat a zároveň se čím dál víc podívat jeho otázkám. K čemu je modlitebna, co je to církev, co je podstatou křesťanství, jaký je rozdíl mezi křesťanstvím a jinými náboženstvími, co nám dává křesťanství pro náš každodenní život...? Palba otázek byla neúprosná a já se jen potil a žasl. Ten člověk mi připadal jak z jiného světa. Copak nikdy v životě neslyšel nic o křesťanství? Nakonec povídá: „Mladý muži, je vidět, že vás to baví. Ale řekněte mi ještě: Když jste tedy

kresťané – to se tu ani nepohádáte?“ To jsem nečekal. Za tu krátkou dobu, co jsem byl v církvi, jsem sice opravdu nezažil žádnou hádku, ale říct, že se to nestává...? „No, ...to asi ne..., ale...“ Nenechal mě domluvit. „Podívejte se, já jsem lékař. Když za mnou přijde pacient, tak mu předepíšu lék. Ale když nezabírá, tak to asi není ten pravý, ne? Nemůže to být podobně i s tím křesťanstvím?“ Chvilku jsem přemýšlel. „A co

když vám ten pacient ty léky neužívá...“ „Takového odmítám dál léčit...!“

Tato podivná zkušenost ke mně mluví dodnes. A možná má co říct nám všem. Nám všem totiž bylo svěřeno Hospodinovo slovo. Abychom jej nesli dál, abychom svědčili o jeho moci. Nejen slovy, ale především svým životem. Svatý František z Assisi říkal: „Každé Boží slovo včas i nečas. A bude-li to potřeba, použij i slov.“

Jiří Tomášek

Čo pre vás znamená slovo?

Opýtali sme sa niektorých členov mládeže zboru Zvolen

Blanka Zelinková, 22 rokov:

Ešte pred pár mesiacmi by som odpovedala ako väčšina: „Slovo (a keď máme na mysli Božie) je život“, ale nerozumela by som vôbec prečo. Prečo sa slovu pripisuje taká moc a sila a zvlášť Božiemu, ktoré dokáže vzkriesiť

aj mŕtveho? Myslela som si, že moc slova je niečo mystické, nadprirodzené. Niečo ako kľatba u primitívnych národov. Lenže prednedávnom sa mi v živote stalo niečo združujúce, čo mi pomaly odčerpávalo život, radosť, energiu. Z toho mi pomohli dostať sa trpezlivé, láskavé a jemné slová mojich priateľov. A ja som vtedy zistila, že s Bohom je to rovnaké. Používa nám zrozumiteľnú ľudskú reč. Slová starostlivo vyberá, aby nás oživil a aby sme z nich poznali, že je naším priateľom a chce nám pomôcť. Pozná hodnotu slova a vie, že sila slova je v láskavosti, jemnosti, a nie tvrdosti a razantnosti, ako som si to dovtedy, žiaľ, myslela aj ja. A tým mne osobne ukazuje, že ma chce naučiť s týmto prostriedkom správne narábať. Výsledky totiž stoja aj za tú najväčšiu námahu.

Róbert Heczko, 20 rokov:

Myslím, že „slovo“ ako výrazový prostriedok je dnes rozhodujúcim faktorom na ovplyvňovanie smerovania jednotlivca alebo skupiny ľudí. Ja ako človek zaujímajúci sa hlavne o oblasť popmusic, alebo o sledovanie rôznych TV programov to dosť zreteľne vnímam. Či je to už obsah toho, čo sa povie, alebo spôsob,

akým sa to tým druhým podá. A preto si myslím, že o to väčšiu zodpovednosť máme my dnes ako adventisti siedmeho dňa, že vieme, ako máme správne formulovať to, čo chceme o niekom alebo niekomu povedať. Čo sa týka spôsobu používania „slova“, máme na to vynikajúci príklad v osobe Ježiša Krista. Všimajme si preto viac a hlbšie, akým spôsobom používal svoje slová a čo tie slová spôsobili v živote rôznych ľudí.

Rašo Lagaňa, 23 rokov:

Jedným z prostriedkov komunikácie a dorozumievania je slovo. Rozprávať sa s niekým sa dá rôznymi spôsobmi. Nemusí to byť vždy slovo verbálne, avšak práve hovorené slovo dokáže najbohatšie vyjadriť to, čo chceme.

Má však aj svoje nedostatky. Slovo môže povzbudiť, potešiť, poláskat, ale dokáže aj ublížiť. Niekoľkokrát sa mi stalo, že som v náhlivosti povedal niečo, čo sa už vrátiť nedalo. V danej situácii to nebolo vhodné, premyslené a ublížilo.

Ďalším nedostatkom je, že nie vždy dokážeme vyjadriť to, čo cítime, prežívame. Potom sa využívajú iné prostriedky. Mimika, stisk ruky, potľapkanie po pleci, pohladenie. Hovoriť nemusia len ústa, ale aj písmo, obraz, príroda, situácia, životný okamžik, moment. Vzhľadom k zabúdaniu si myslím, že veľkú hodnotu majú práve „slová“, ktoré majú myšlienku a ku ktorým sa dá vo vhodnej dobe vracať; napríklad: kniha, príroda, umelecké dielo.

Slovo od Boha, Biblia, je jedným zo spôsobov komunikácie s nehom. Je úžasné, že dokáže potľapkať po pleci, pohladať. Boh však komunikuje nielen cez to slovo, ale aj cez „slovo“ situácií, životných skúseností, zážitkov. A to je tiež úžasné.

Braňo Kadaši, 20 rokov: Asi život. Slovo mi dáva nenahraditeľný podnet k dôvere vo vzťahoch s ľuďmi, ale predovšetkým k tomu, od koho pochádza. Tak ako sám Ježiš hovorí o sebe, že na počiatku bolo slovo, tak aj každý z nás musel dať ako

slovo – či už kladné alebo záporné. Každé ráno sa teším na prvé slovo, ktoré začujem. Je to "dobré ráno" od maminky, moja nálada je prikesnená, ale len dovtedy, kým nepočujem niečo záporné (trebárs od cestujúcich v rannom autobuse do školy).

Je však ešte aj slovo ostré ako dvojsečný meč prenikajúce až do špiky kostí a akonáhle ho počujem alebo si ho prečítam, stane sa mi na chvíľu ťažko pre ochranu dobrej nálady.

Viem, že každý človek sa na všetko, čo je jeho slovom, teší, ale na overenie si významu svojho slova potrebuje slovo ako punc uznania. My všade vyjadrujeme po celý život slová (buď ústami, alebo len v myšlienkach) a je pre mňa zázračným znamením, že hoc aj jediným milým oslovením môžeme vyčarovať blížnemu na srdci radosť. Mojm

osobným práním je, aby ešte mnoho ľudí pocítilo, že Pán Ježiš dal za nás Slovo.

Petra Schlossarová, 18 rokov: Slovo pre mňa znamená mnoho. Dáva mi možnosť vyjadriť sa. Vyjadrovať sa môžeme svojimi pohybmi, gestami a mimikou, ale slovo podľa mňa je najjasnejšie, najrozumitejšie, ale aj najnebezpečnejšie.

Nevhodne podané alebo vyrieknuté slovo dušu človeka dokáže veľmi raniť, pretože preváži aj fyzickú bolesť. Naopak vhodné, povzbudivé, milé, láskavé a vládne slovo má úplne odlišné účinky. Človeka motivuje, potešuje a dobre padne v ťažkej chvíli. Schopnosť rozprávať je pre mňa veľkým darom, ktorý si vážim aj preto, že na tomto hriechom poškrvnenom svete nie každý sa môže vyjadriť svojím slovom. Z vlastnej skúsenosti tiež viem, že svoje postoje, zmysľanie, emócie – pozitívne i negatívne – sa dajú naplno vyjadriť i slovom písaným. Spomínam si ešte na jednu zaujímavú myšlienku na zamyslenie: „Boh nám stvoril len jedny ústa, ale dve uši...“

Advent potlach '97

V piatok 29. srpna večer začal hrad Zvířetice (okres Bolešlav) a jeho okolí ožívať postavami a bábami a spacáky více než o jiných víkendech. Tímto místem si totiž vybrali pořadatelé letošního Advent potlachu, aby tak dali prostor pro setkání mladých lidí, pro které mají v životě velký význam slova jako Bůh, příroda, kamarádství... Komediem k nedobré předpovědi počasí se sjelo méně lidí, než je obvyklé, letošní parta čítala asi 50 potlachů. Nutno podotknout, že žádná přírodní pohroma se nekonala, naopak od začátku rána až do konce bylo moc hezky.

Sobotní den ubíhal příjemně a snad i poučně. Na návštěvu přišli dva potulní mniši (nápadně podobní našim kazatelům Jaroslavu Šlosárkovi a Vladě Knupovi) a dopoledne bylo věnováno ivením se společným jmenovatelem - pojmem křesťanství. Poté proběhlo rozdělení přítomných do pěti skupin vedených pěti kapitány. Ty potom po obědě na hradním nádvoří bojovaly o pořadí na

noční hru co nejlepším divadelním ztvárněním biblického přísloví. I zde byli přátelé mniši a s nimi potom proběhla debata o tématech, která páli mladé křesťany.

Pak už se slunce chýlilo k západu a byl čas zapálit slavnostní oheň, přečíst legendu a vydat se na stezku loupeživého rytíře. Noční bojová hra je asi dobrou symbolikou života: hledat cestu ve tmě podle světylek a rad získaných od lidí, které potkáte, plnění různých úkolů a překonávání překážek... a nakonec cíl. První parta byla povýšena do šlechtického stavu a všichni bez rozdílu pak seděli kolem ohně, povídali a zpívali a někteří počkali až na svítání a na hradní věži pak přivítali nádherný východ slunce. Ráno potom patřilo loučení a „noční bojovka“ a cesta každého pokračuje dál. Díky za každé zastavení na té cestě, které je tak hezké, jako byly letošní Zvířetice.

Štěpánka Slavičková

Braňo Kadaši, 20 rokov:

Asi život. Slovo mi dáva nenahraditeľný podnet k dôvere vo vzťahoch s ľuďmi, ale predovšetkým k tomu, od koho pochádza. Tak ako sám Ježiš hovorí o sebe, že na počiatku bolo slovo, tak aj každý z nás musel dať ako

odozvu slovo – či už kladné alebo záporné. Každé ráno sa teším na prvé slovo, ktoré začujem. Ak je to „dobré ráno“ od maminky, moja nálada je povznesená, ale len dovtedy, kým nepočujem niečo záporné (trebárs od cestujúcich v rannom autobuse do školy).

Je však ešte aj slovo ostré ako dvojsečný meč prenikajúce až do špičky kosti a akonáhle ho počujem alebo si ho prečítam, stane sa mi na celý deň štítom pre ochranu dobrej nálady.

Viem, že každý človek sa na všetko, čo je jeho snom, teší, ale na overenie si významu svojho zámeru potrebuje slovo ako punc uznania. My všetci vyjadrujeme po celý život slová (buď ústami, alebo len v myšlienkach) a je pre mňa zázračným zistením, že hoc aj jediným milým oslovením môžeme vyčariť blížnemu na srdci radosť. Mojim

osobným prianím je, aby ešte mnoho ľudí pocítilo, že Pán Ježiš dal za nás Slovo.

Petra Schlossarová, 18 rokov:

Slovo pre mňa znamená mnoho. Dáva mi možnosť vyjadriť sa. Vyjadrovať sa môžeme svojimi pohybmi, gestami a mimikou, ale slovo podľa mňa je najjasnejšie, najrozumiteľnejšie, ale aj najnebezpečnejšie.

Nevhodne podané alebo vyrieknuté slovo dušu človeka dokáže veľmi raniť, pretože preváži aj fyzickú bolesť. Naopak vhodné, povzbudivé, milé, láskavé a vládne slovo má úplne odlišné účinky. Človeka motivuje, potešuje a dobre padne v ťažkej chvíli. Schopnosť rozprávať je pre mňa veľkým darom, ktorý si vážim aj preto, že na tomto hriechom poškvrenom svete nie každý sa môže vyjadriť svojím slovom. Z vlastnej skúsenosti tiež viem, že svoje postoje, zmýšľanie, emócie – pozitívne i negatívne – sa dajú naplno vyjadriť i slovom písaným. Spomínam si ešte na jednu zaujímavú myšlienku na zamyslenie: „Boh nám stvoril len jedny ústa, ale dve uši...“

Advent potlach '97

V pátek 29. srpna večer začal hrad Zvířetice (u Mladé Boleslavi) a jeho okolí ožívat postavami s batohy a spacáky více než o jiných víkendech. Tohle místo si totiž vybrali pořadatelé letošního Advent potlachu, aby tak dali prostor pro setkání mladých lidí, pro které mají v životě velký význam slova jako Bůh, příroda, kamarádství... Vzhledem k nedobré předpovědi počasí se sjelo méně lidí, než je obvyklé, letošní parta čítala asi 50 potlachistů. Nutno podotknout, že žádná přírodní pohroma se nekonala, naopak od sobotního rána až do konce bylo moc hezky.

Sobotní den ubíhal příjemně a snad i poučně. Na návštěvu přišli dva potulní mniši (nápadně podobní našim kazatelům Jaroslavu Šlosárkovi a Vlado Krupovi) a dopoledne bylo věnováno úvahám se společným jmenovatelem - pojmem svoboda. Poté proběhlo rozdělení přítomných do pěti skupin vedených pěti kapitány. Ty potom po obědě na hradním nádvoří bojovaly o pořadí na

noční hru co nejlepším divadelním ztvárněním biblického přísloví. I zde byli přátelé mniši a s nimi potom proběhla debata o tématech, která pálí mladé křesťany.

Pak už se slunce chýlilo k západu a byl čas zapálit slavnostní oheň, přečíst legendu a vydat se na stezku loupeživého rytíře. Noční bojová hra je asi dobrou symbolikou života: hledat cestu ve tmě podle světylek a rad získaných od lidí, které potkáte, plnění různých úkolů a překonávání překážek... a nakonec cíl. První parta byla povýšena do šlechtického stavu a všichni bez rozdílu pak seděli kolem ohně, povídali a zpívali a někteří počkali až na svítání a na hradní věži pak přivítali nádherný východ slunce. Ráno potom patřilo loučení a „noční bojovka“ a cesta každého pokračuje dál. Díky za každé zastavení na té cestě, které je tak hezké, jako byly letošní Zvířetice.

Štěpánka Slavičková

ZEMĚ ŽIVITELKA '97

12.-14. září

Letošní ročník českobudějovické mládežnické akce se nesl ve znamení jistě zvláštního, ale i zajímavého tématu – Svatyně. Páteční večer byl, jak je již místní tradicí, věnován rozhovoru s hostem. Tentokrát se v roli „zpovídaného“ ocitl náhodský kazatel Slávek Hrabčuk, „zpovídajícím“ byl student Teologického semináře Roman Mašata. Jejich dialog byl prokládán písničkami nám všem dobře známé Ivony Kolaříkové.

Sobotu zahájila přednáška bratra Hrabčuka, vycházející z otázky „Jak my můžeme očistit naši svatyni (naše srdce)?“ Z jeho následujícího kázání, jehož námětem byl soud, zůstalo zřejmě mnohým z nás v hlavě originální přirovnání lidí k vejším: některá vejce jsou na povrchu krásná, jiná ošklivá, nikdo však neví, co se nachází uvnitř. Až v rozhodujícím okamžiku se ukáže, která z nich něco obsahovala a která byla prázdná.

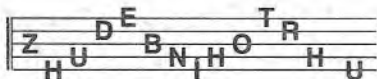
Odpoledne bylo – opět tradičně – vyhrazeno mládežnickým scénkám. Českobudějovická mládež rozvinula ve svém vystoupení myšlenku: „Člověk ve svatyni něco udělal, a to ovlivnilo jeho

život – tak je to i s námi a s Ježíšem.“ Zatímco jejich scénka se ještě odehrávala na naší zemi, s plzeňskou mládeží jsme se již přemístili před bránu Soudní síně, kam přichází po skončení své pozemské pouti pět různých lidí. Vystoupení trutnovské mládeže už pak pojednávalo přímo o nebi. Na závěr ještě promluvil bratr Hrabčuk a za využití své znalosti funkce fyzikálních pomůcek (např. magnetu) nám vysvětlil, jak lze oddělit pravé od nepravého.

Večer vystoupila mládež z Trutnova s dramatickými povídky K. Houby „Stůl“, pojednávající o problémeh komunikace v rodině. Zajímavé bylo, že značná část jejich scénky se odehrávala v naprosté tmě. Poté vystoupili na pódium – za velké podpory publika – Radek a Vlasta Jonczyovi, aby nám zazpívali několik krásných písniček.

V neděli jsme se vypravili na exkurzi na nedaletký Buškův hamr – vodní kovárnu z 18. století. Ochutnali jsme tu místní hovězí uzeniny a předsvědčili se, že ve zdejším potoce stále ještě žijí raci.

Martina Oplatková

Celtic Collection: Hymns (Word Music, ROSA)

Do třetice všeho dobrého se vám dnes pokusím představit album s charakteristikou „hudba s keltskými kořeny“. Nahrávka nikterak nesouvisí s předešlými dvěma. Stojí za ní úplně jiní hudebníci, což ovšem není vůbec na škodu. Je opět celá instrumentální, a jak už název napovídá, jedná se

o tradiční křesťanské hymny a písňe.

Zpracování je opět velmi decentní a precizní, možná více tradiční (pokud mám srovnat s předešlými), aranžmá je vyvážené a v žádném případě ne „přepřácané“. Srdce milovníka „kontinentální“ hudby pookřeje při prvních tónech alba, které jako by hrál flétnista ze severských skotských plání (a nevádí, že hraje americké Amazing Grace). Velice autenticky zní tradiční strunné nástroje, bubinky a také akordeon. Ano, v některých písničkách můžete slyšet akordeon – a panečku, jak mu to hra-

je! A málem bych zapomněl na flétničky a píšťalky – prostě tradice.

Mezi písničkami najdeme znovu několik písní, které známe i z našich zpěvníků (a všechny jsou melodicky velice podmanivé). Co dodat závěrem? Asi jen to, že to stojí za to.

Acappella: Act of God (The Acappella Company 1997, ROSA)

Poslední z řady alb Acappella nepřinášá hudbu nijak odlišnou od té, na kterou jsme u tohoto kvarteta zvyklí. Svým zvukem to opravdu není nic nového, pouze pokračování... Znovu propracované vokální party, kde hlas nahradí i ten nejzapomenutější nástroj, člověk nechce věřit,

že to je bez pomoci techniky možné (možná... kdo ví). Na první poslech upoutá několik písní, které jsou laděny méně rytmicky či jazzově a více popově a klidněji. Na druhou stranu ty písňe, které jsou postaveny na svižném rytmu, jsou daleko „agresivnější“, než tomu bylo u Acappelly v minulosti.

Album „Act of God“ je prostě plné výborné vokální hudby s prvky jazzu, popu (a nevím čeho ještě), které si ce nepřekvapí, nicméně rozhodně potěší.

Připravil Marek Miškeř

Nakažlivé křesťanství

Byli jste už někdy nakažliví? Možná tenkrát, když jste dostali spalničky, zarděnky nebo neštovice. Ale daleko horší to bylo, jestliže jste onemocněli salmonelózou, žloutenkou nebo snad jinou nepříjemnou infekční nemocí. Je možné však být nakažlivý nejen nemocí. Můžete druhé nakazit svým škarohlídstvím, lhostejností, nebo je můžete naopak infikovat svým smíchem a nadšením. A co vaše křesťanství, je nakažlivé? Je tvoje láska k Ježíši Kristu nakažlivá?

Nakažlivé křesťanství je křesťanství autentické

Efektivní hlásání evangelia je důsledkem ryzího, živého vztahu k Ježíši Kristu, kdy jeho láska ke ztraceným lidem proniká skrze nás. Křesťanská nakažlivost je šířena životem, který je viditelně poznamenán Boží láskou a jeho vedením. Ježíš Kristus říká: „Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce...“ (J 15,5) Není možné infikovat druhé, aniž bych byl sám infikován. Není možné přesvědčivě hovořit o Boží odpouštějící lásce a jeho milosti, aniž bych o této lásce a milosti žil. Je nevěrohodné mluvit o Božím dokonalém zákonu a ve svém životě Boží zásady nebrat příliš vážně. Dříve než evangelium – dobrou zprávu – mohou šířit, je třeba dobrou zprávu – evangelium – prožít. Ježíšovo „Otče, ty ve mně a já v tobě...“ je jedinečným příkladem pro nás. Pouze autentické křesťanství je nakažlivé.

Nakažlivé křesťanství je křesťanství přirozené

Abych byl úspěšný evangelista, nemusím být bratrem Bajuszem, Vurstem nebo Dudou. Bůh věděl, co dělá, když mne povolal k životu. Dal mi jedinečnou osobnost, kterou nemá nikdo jiný. Navíc podle svého

rozhodnutí mi dal určitý duchovní dar. Bůh chce skrze můj duchovní dar a skrze mou přirozenost oslovit druhé lidi. Negativní postoj k evangelizaci jsme získali díky tomu, že jsme dělali něco, co nám nebylo přirozené, k čemu jsme nebyli duchovně obdarováni, navíc pod nátlakem druhých či vlastního svědomí. Radost a nakažlivost se projevuje pouze v tom, co děláme přirozeně a k čemu jsme obdarováni. Všimněme si, jak rozdílný je evangelizační konfrontační styl apoštola Petra od intelektuálního evangelizačního stylu apoštola Pavla, nebo „zvací“ styl ženy Samaritánky od „sloužícího“ stylu Tabity. Pro určitou situaci a k určitým lidem Bůh potřebuje Petra, pro jiné potřebuje Pavla, Samaritánku, Tabitu, ale stejně tak potřebuje i Aleše, sestru Novákovou, Martinu a bratra Navrátila. Tvůj přirozený evangelizační styl dává lidem jistotu věrohodnosti a cennosti samotného evangelia. Ježíšovo „učiním z vás rybáře lidí...“ je jedinečným povzbuzením pro nás. Pouze přirozené křesťanství je křesťanství nakažlivé.

Nakažlivé křesťanství je křesťanství osobní

Lidé v dnešní době jsou obklopeni nesmírným množstvím informací, které k nim přicházejí neosobně: skrze média, noviny, časopisy, plakáty, letáčky, pozvánky, transparenty, internet... Ještě nedávno stačilo vyvěsit plakát „Kurs Bible“ a měli jsme plnou místnost zájemců. Bylo to dáno zvláštní dobou a vyhladověním v duchovní oblasti. Dnes je situace na-prosto jiná. Lidé nejenže jsou zahlceni všemi neosobními informacemi a vytvořili si vlastní imunitní systém proti tomuto toku informací, ale navíc mají větší předsudky a zábrany, co se týká křesťanství samotného. Abychom mohli dnešního člověka oslovit křesťanstvím, je třeba nejdříve zbořit všechny bariéry a předsudky dané dobou, kulturou a prostředím. To je

možné pouze navázáním opravdového osobního přátelského vztahu. Ježíšovo „Zachee, sestup dolů, rád bych šel k tobě na návštěvu“ je jedinečným příkladem pro nás. Pouze osobní křesťanství je křesťanství nakažlivé.

Nakažlivé křesťanství je křesťanství na kolenou

Přímělná modlitba nejen vytváří kladný postoj v naší mysli k těm, za které se modlíme. Bůh skrze přímělnou modlitbu nejen uschopňuje modlícího se vykonat více pro ty, za které se modlí. Přímělná modlitba otevírá také nové možnosti pro Boha. Bůh dělá vše pro záchranu lidí, ale jestliže se modlíš, pak Bůh může udělat víc. Bůh je v jistém smyslu limitován naší volbou. Satan dobře zná hodnotu přímělných modliteb, a proto se všemožně snaží, abychom se nemodlili. Usiluje o to, aby Bůh ve své snaze o záchranu člověka zůstal osamocen a tím limitován. Bůh se našimi modlitbami může ohradit proti mocnostem zla. Přímělné modlitby dávají za pravdu Bohu a nutí satana, aby se pokoril a ustoupil. Ježíšovo „Já jsem však za tebe, Petře, prosil, aby tvá víra neselhala“ je jedinečným příkladem pro nás. Pouze křesťanství na kolenou je křesťanství nakažlivé.

Když jsem byl malý kluk, jeden spolužák v naší třídě onemocněl žloutenkou. Celá třída jsme byli očkovaní a měli jsme karanténu. Měli jsme posunutý začátek vyučovacích hodin, o přestávkách jsme museli být ve třídě, měli jsme vyhrazené své WC, nesměli jsme se stýkat s dětmi z jiných tříd. Po určité době, protože už další neonemocněli, karanténa skončila. Nebyli jsme nakaženi, a tím pádem jsme už nikoho nakazit nemohli.

Dlouhou dobu nás křesťany v naší zemi drželi v karanténě. Mysleli si, že jsme silně nakažliví, a křesťanství se jim nehodilo do jejich ateistické ideologie. Změnila se doba a karanténa skončila. Nyní můžeme ven z našich modliteben a kostelů, můžeme se nábožensky vyžívat kdykoliv a kdekoliv. Byli jsme nakažliví, jsme nakažliví křesťané, nebo nás v karanténě drželi zbytečně?

„Budiž vzdán dík Bohu, který nás stále vodí v triumfálním průvodu Kristově a všude skrze nás šíří vůni svého poznání. Jsme totiž jakoby vůni kadidla, jež Kristus obětuje Bohu; ta vůně proniká k těm, kteří docházejí spásy, i k těm, kteří spějí k zahynutí.“ (2 K 2,14.15)

Pavel Šimek

„S Božím královstvím je to tak, jako když člověk zaseje semeno do země; ať spí či bdí, v noci i ve dne, semeno vzhází a roste, on ani neví jak. Země sama od sebe plodí nejprve stéblo, potom klas a nakonec zralé obilí v klasu.“ (Mk 4,26-29)

„Země plodí sama od sebe“ – řecky automate = automaticky.

Za jakých okolností, za jakých podmínek se toto Ježíšovo slovo může naplnit? Tuto otázku si položila jistá skupina křesťanů, a aby získali odpověď, uspořádali největší průzkum v dějinách křesťanství. Byl proveden v 1000 sborech všech typů, ve 32 zemích 5 kontinentů, kdy v každém sboru odpovídalo kolem 30 členů na 170 otázek, které připravili psychologové a sociologové. Počítač analyzoval více než 4,2 mil. odpovědí. Cílem bylo najít odpověď na otázku, jaké jsou principy růstu sboru.

Jak tedy sbor může růst přirozeně, sám od sebe? Pro přirozený růst církve je rozhodující kvalita života sboru. Co způsobuje růst jeho kvality? To je velmi důležité v souvislosti s akcí NET '98, protože sebeúspěšnější evangelizační kampaň nemusí trvale zlepšit život členů a sboru. Ke sboru se po evangelizaci připojí několik jednotlivců a vše se postupně vrátí do starých kolejí.

O to zajímavější jsou výsledky zmíněné ankety. Byly uveřejněny v knize Ch. A. Schwarze „Die natürliche Gemeinde-Entwicklung“, která vyšla v loňském roce. Ukázalo se, že sbor přirozeně a hlavně trvale roste, jestliže je v životě sborů uplatňováno osm následujících principů.

Osm principů růstu sboru

1. Svěřená odpovědnost

Kazatelé a činovníci sborů, které rostou, se snaží svěřit odpovědnost dalším členům. Nesnaží se všichni využívat ostatních, aby plnili povinnosti či plány a cíle vedoucích, ale naopak, vedoucí se snaží pomoci členům, aby splnili úkol, který jim dal Bůh jako jednotlivcům. Za tímto cílem Tito vedoucí lidé školi, podporují a motivují je. Nesnaží se vykonat co nejvíce práce sami, ale obětují většinu svého času výchově a výcviku druhých. Tito kazatelé nemusí být mimořádně nadaní lidé. Tento způsob práce však nevyhovuje technokratům a spiritualistům. Technokraté mají sklon hledat nějakého „guru“ – mimořádně silnou osobnost, která by sbor strhla. Spiritualisté naopak každou autoritu odmítají.

2. Služba podle darů

Vychází se z poznání, že Bůh sám určuje, kdo z křesťanů bude nejlépe vykonávat tu či onu službu.

Přirozený růst sboru

Úkolem vedoucích církve je pomoci členům jejich dary objevit, aby jimi mohli sloužit.

Počítač ukázal, že existuje významný vztah mezi používáním darů a radostí ze života. Žádné jiné kritérium kvality (princip) nemá takový vliv na osobní i sborový život.

Technokratický přístup předpokládá, že vedoucí rozhodují o tom, jakou službu laici musí konat a hledají pro ni „dobrovolníky“. Když je nenacházejí, vytvářejí na ně tlak. Spiritualisté naopak odmítají používat dary pro konkrétní programy – „plánování“ se jim zdá být dostatečně „duchovní“.

3. Radostná duchovnost

Prožívají členové svou víru dynamicky, s radostí, oddaností a nadšením? Pak církev roste. Radostná duchovnost vylučuje chápat víru jako povinnost. Ve sborech se zákonickými sklony je radostná duchovnost zpravidla pod průměrem.

Radostná duchovnost má přímou souvislost s modlitebním životem. Čas, který křesťané tráví na modlitbách hraje podstatnou roli v růstu a kvalitě sboru. Průzkum prokázal, že totéž lze říci o studiu Bible a dalších faktorech ovlivňujících osobní duchovní život.

Nadšení nezaručuje pravost učení, ale pravdivé učení samo o sobě nezpůsobí růst. Církev může mít čisté biblické učení, ale nemůže doufat, že bude trvale růst, nenaučí-li se členové prožívat svou víru s nakažlivým potěšením. „Obrana víry, obhajoba učení“ nemůže nikdy nahradit osobní víru, protože víra je především skutečný opravdový vztah k Ježíši Kristu.

4. Efektivní organizace

Z biologického hlediska rozdíl mezi živou a neživou hmotou (sborem) není v její podstatě, ale v jejím uspořádání (organizaci) a funkci.

Vztah mezi uspořádáním (strukturou, organizací) a životem byl poprvé zjeven při stvoření. Z beztvárné a chaotické hmoty Božím stvořitelem činem povstává život, řád, organizace. Podobně v životě církve – Duch dává církvi podobu, organizaci, řád a pořádek.

Pro uplatnění tohoto principu je nutné pravidelně hodnotit účinnost a funkci všech složek sborového života. Co k efektivní funkčnosti nepřispívá, co narušuje pořádek, je třeba napravit nebo zrušit.

5. Povznášející bohoslužby

Slovo „povznášející“ zasluhuje vysvětlení. Jedná se doslova o Božím Duchem inspirované bohoslužby. Duch svatý ovlivňuje jejich průběh, ovzduší a dopad

na účastníky, kterým má přinést radost, potěšení a lepší znalost Bible. Základními předpoklady takové bohoslužby je hluboké, duchovní kázání Božího slova a laskavé a radostné společenství věřících, mezi kterými se návštěvník cítí dobře. Vnějšími znaky takové bohoslužby je příjemné prostředí, dobře organizované přijetí, schopný vedoucí, rozumný program, atd.

Jsou-li bohoslužby povznášející, přitahují lidi samy.

6. Domácí skupiny

Analýza průzkumu ukázala, jak by měly domácí skupiny vypadat, aby přispívaly ke kvalitě a růstu sboru.

Musí mít kompletní program, ve kterém se členové nespokojí se studiem biblických statí, ale který vede k prožívání duchovních pravd v každodenním životě. Členové skupiny v ní musí mít možnost vyjádřit své problémy, osobní otázky a společně hledat řešení. Domácí skupiny křesťanům umožňují učit se sloužit druhým svými duchovními dary. Tak se rodí noví vedoucí, tak se vychovávají „učedníci“.

Čím je sbor větší, tím jsou domácí skupiny pro jeho kvalitu a růst důležitější. Autory ankety zajímalo, která ze 170 odpovědí je ve vztahu k růstu sboru nejvýznamnější. Počítač vybral následující: „Náš sbor silně podporuje *rozmnožování* domácích skupin.“

Průzkum rovněž ukázal na propastný rozdíl mezi diskusí o evangelizaci, o přátelských vztazích, o službě duchovními dary v některých sborech, a praktickým uplatňováním těchto zásad v domácích skupinách.

7. Přizpůsobená evangelizace

Výzkum prokázal jako mylné tvrzení, považované za princip, že „každý křesťan je evangelista“. Tento dar má jen okolo 10 % křesťanů. Průzkum ukázal, že ve vyspělých sborech vedoucí vědí, kdo má dar evangelizace a umějí ho podpořit a povzbudit.

Pozoruhodné je rovněž zjištění, že členové rostoucích i upadajících sborů mají stejný počet kontaktů s přáteli nekřesťany (průměrně 8,5). Principem přirozeného růstu sboru tedy není navazování kontaktů s novými lidmi, jako spíše využití těch, které již máme, ke sdílení naděje.

Avšak každý křesťan musí dát své dary do služby nekřesťanům tím, že s nimi bude udržovat přátelské vztahy; bude se zajímat o jejich potřeby a problémy. Svým zájmem a snahou pomoci jednomu nebo několika z nich prohloubí své přátelství s nimi. To zpravidla vyvolá jejich zájem o evangelium.

Tím se tento přístup liší od všech metod manipulace, kde nátlak nahrazuje nedostatek přizpůsobení se konkrétním potřebám posluchačů.

8. Přátelské vztahy

Výzkum prokázal, že existuje přímý vztah mezi schopností sboru milovat a jeho růstem. Aby mohl být stanoven „koeficient lásky“, byly položeny otázky, kolik času tráví členové sboru společně mimo oficiální pobožnosti, kolikrát někoho ze sboru pozvali na čaj nebo na oběd, jak si rozumí kazatel se svými spolupracovníky, zda se členové společně často smějí, jestli si vzájemně posílají blahopřání atd. Přátelské ovzduší a humor hrají v růstu sboru důležitou roli.

Cím má sbor technokratičtější vedení, tím spíše chápě víru jako plnění morálních a dogmatických povinností a výsledkem je o to větší nedostatek lásky.

Dalším faktorem je velikost sboru. Slabinou velkých sborů je nízká úroveň přátelských vztahů.

Další poznatky, které anketa přinesla

a) Kvantitativní růst může být dosažen různými metodami (evangelizační kampaně, účinná reklama, zvláštní okolnosti), které však nemají rozhodující vliv na kvalitu sboru a jeho trvalý růst.

b) Růst sboru není ovlivněn početními cíly. Naproti tomu žádný rostoucí sbor se neobejde bez konkrétních cílů, vymezených časem, jež lze také hodnotit. Stanovení cílů může motivovat jen tehdy, když je ovlivnitelné osobně (např. všeleyi vítat přátele ve sboru, pozvat nekřesťana na oběd, čaj, obětovat čas modlitbě...). Numerické cíle mohou působit opačně.

c) Existuje nepřímá úměra mezi velikostí sboru a jeho schopností růstu. Na žádost, která ze 170 otázek

je v nejnegativnějším vztahu k růstu, počítací uvedl – liberalismus, tradicionalismus a na třetím místě velikost sboru.

d) Vše přirozené dosahuje ve svém růstu časem hranic a růst se zastavuje. V přírodě se každý organismus reprodukuje. Skutečným ovocem, tedy cílem rozmnožení jabloně nejsou jablka, ale další jablko.

Podobně ovocem domácí skupiny není nový křesťan, ale nová skupina, ovocem sboru není skupina, ale nový sbor, atd.

e) Všechno živé stvoření je vybaveno schopností reprodukce. Musíme si ověřovat, zda tuto schopnost neztrácíme, zda je naše práce užitečná, efektivní, plodná, nebo naopak sterilní. „Všechno je dovoleno – ano, ale ne všechno přispívá ke společnému růstu.“ (1 K 10, 23) Nejlepší způsob, jak si ověřit, že naše činnost přispívá k růstu, je pravidelně hodnotit její výsledky – ovoce.

f) Růst sboru je ovocem vyváženého vzájemného působení (interakce) všech kritérií kvality – 8 zmíněných principů. Kvalita sboru je omezena kvalitou nejslabšího článku řetězu.

Je žádoucí rozvíjet všechny oblasti a využít je ve prospěch té nejslabší. Avšak důraz na jednu oblast může přinést opačný efekt. Příklad z přírody – pro růst rostlin je nezbytná přítomnost 4 minerálů – dusíku, vápníku, fosforu a draslíku. Nedostává-li se jednoho, růst se zastavuje, a naopak, je-li ho příliš, rostlině škodí.

g) Častým omylem kazatele a vedoucích sboru je starost o to, co dělat a mnohem méně o to, jak to dělat. Klíčem k růstu není název činnosti, ale její přívlastek: odpovědnost – svěřená, služba – podle darů, duchovnost – radostná, organizace – efektivní, bohoslužba – povznášející, skupiny – domácí, evangelizace – přizpůsobená, vztahy – přátelské.

M. Kysilko

Russell Burrill REVOLUCE V CÍRKVI

– Jakkoli v zemích třetího světa „hoří“ myšlenky adventismu jasným plamenem, v oblastech jeho vzniku tato záře spíše skomírá.

– Božím plánem pro církev není najmout si kazatele, kteří by sloužili církvi, v níž laičtí členové zaplatí příspěvky, „zajdou“ do shromáždění a poslechnou si kázání.

– Laiici se znovu musí „stát církví“, a podobně i kazatelé by měli zcela přehodnotit svou úlohu a vrátit se k biblickému pojetí své práce.

To jsou jen některé z myšlenek, s nimiž se setkáváme v této knize. Její autor se snaží předložit důvody pro podstatnou změnu koncepce, z níž jako adventisté vycházíme, když „děláme církev“. Jde především o zapojení „placených profesionálů“, kazatelů a laických členů církve do služby. S vědomím toho, kolik dobré práce bylo v posledních desetiletích vykonáno mnohými obětavými lidmi na poli evangelizace, Russell Burrill píše, že právě dosavadní pojetí služby kazatelů a členů je jednou z příčin stagnace církve a poukazuje na biblický model práce církve, který může být i dnes nejefektivnější.

Brož., formát 11 x 18 cm, 128 stran, cena 70,- Kč. Knihu si můžete zakoupit u svého sborového distributora.

Ze satanisty křesťan

Mříže za mnou se zamykají a svobodný svět je tak pomyslně uzavřen i pro mne. Pomalu kráčím nevlídnou chodbou a mířím do jejího rohu. Míjím tíšňový hlásič – snad ho nebudu potřebovat, nástěnku se světovými kulturisty a moje ruka už tiskne kliku, abych vešel do místnosti. Z velké části v ní bydlí odsouzení, kteří v průběhu výkonu svého trestu uvěřili. Jsou veselí a spokojení, že mohou být spolu a povzbuzovat se. Náplní mé dnešní návštěvy mezi nimi je rozhovor s jedním z nich. Jmenuje se František Krček a je mu 27 let. Je usměvavý a velice příjemný. Před sedmi lety však v jeho životě nastal tragický zlom. Zavraždil člověka.

Františku, ty jsi ve vězení poprvé?

Ne, už podruhé. Předtím to bylo za výtržnictví.

Mohl bys říci něco víc o sobě?

Neměl jsem moc hezké dětství. Táta hodně pil a máma byla pořád v práci, dělala ve zdravotnictví na směny. Tak jsem vyhledával party, abych nebyl sám. Ale v nich se dělají leccjaké lumpárny, takže jsem býval hodně bit. Táta na mně nikdy moc dobrého neviděl, takže bit jsem byl skoro pořád. Jednou jsem měl dokonce roční zákaz chodit ven, ale stejně jsem utíkal. Začal jsem ho nenávidět a uvažoval, že zabiju buď sebe, nebo jeho. Jedině babička si na mě udělala čas, byla moc hodná. Velmi jsem si přál studovat hudbu na konzervatoři, ale otec nechtěl a dal mě do učení.

Měl jsi v té době nějaké zájmy?

Tak v 16-17 letech jsem se začal zajímat o satana. Bral jsem ho jako bytost a našel jsem různé satanské symboly. Někteří lidé mi říkali, abych to bral vážně, ne jen jako pózu. Takže zhruba od svých 19 let jsem byl horlivým satanistou.

Vzýval jsi ho?

Ano. Když jsem byl sám doma, tak jsem si rozsvítil svíčky, zpíval mu a mluvil s ním.

Ale proč jsi to dělal?

Proč? Prostě jsem potřeboval někoho, kdo je se mnou, chápe mě a nepeskujuje za to, co dělám. Navíc mi satanismus dával možnost dělat si, co chci.

Cítil jsi, že to má nějaký vliv na tvůj život?

Určitě. Dalo by se říct, že jsem cítil jakési požehnání. Měl jsem spoustu peněz a taky mi plnil to, co jsem si přál. Jednou jsem ho prosil, abych už konečně mohl chodit s holkou podle svých představ. A druhý den jsem ji potkal a v podstatě chtěla ona, abych s ní chodil.

Na druhou stranu jsem si ale začal uvědomovat, že to má vliv na mě, jako osobnost. Najednou jsem nebyl ochoten si něco nechat líbit, přestal jsem snášet prohry, pral jsem se a byl jsem panovačný. Dokonce jsem dokázal odhadnout reakce lidí a předcházet jim jim. Nebylo to dobré.

Františku, spáchal jsi závažný trestný čin. Co se tehdy vlastně stalo?

Jak jsem už řekl, byl jsem satanistou a to na mě mělo určitý vliv. Ztvrdl jsem. 2. ledna před sedmi lety jsme s kamarády popíjeli v hospodě. Domlouvali se, že zmlátí jednoho známého, se kterým měli předchozí večer konflikt na zábavě. A on najednou vešel do hospody a přisedl si k nám. Zdálo se, že se vzájemně udobřili. a tak jsem všechny pozval k sobě, že tam budeme pít dál. Venku jsme se ale domluvili, že stejně dostane. Po určité době jsem ho varoval, ať uteče, ale on se mi smál. Pak začala rvačka, dokonce jsme mu rozbili láhev o hlavu. Byl hodně od krve a my dostali strach – z něj, že se nám pomstí, protože už seděl za vraždu. Tak jsme se rozhodli ho zabít. Vyťáhl jsem svůj bajonet a každý jsme ho několikrát bodl. Mrtvé tělo jsme pak hodili do řeky.

Jak ses, Františku, cítil druhý den?

Jako by mi něco scházelo, vlastní já. Cítil jsem, že jsem zabil sám sebe. Jako by mi někdo vzal srdce, zahodil ho a já žil dál. Začal jsem hodně pít, ale nepomáhalo to. Navíc známí se ode mě začali odtahovat, báli se mě.

I jako křesťan na to nemohu zapomenout. Jenom Bůh mi pomáhá cítit se člověkem. Víš, já tomu tehdy mohl zabránit. Kdybych řekl dost, kluci by přestali, protože jsem měl velkou autoritu. Ale já to neudělal.

Františku, byl jsi satanistou, zabil jsi člověka, ale dnes jsi křesťanem...

Díky Bohu. Poznal jsem velkou Boží lásku a milosrdenství a to mi pomáhá žít. Jednou mě jeden spoluvězeň-křesťan požádal, zda bych jim zahrál na kytaru v jejich shromáždění. Šel jsem, ale cítil jsem se tam hrozně. Špatně jsem pak i spal a cítil něco jako spoutání. Tehdy jsem prosil Boha o pomoc, naprosto nečekaně a spontánně. A ona přišla. No a později, 7. 6. 1997, jsem byl ve věznici pokřtěn.

Milí bratři a sestry,

zdá se vám to skandální? Vrah křesťanem? Mohl by usednout do jedné sborové lavice se mnou, bezúhonným občanem? Bude snad s námi sdílet jedno Boží království? Je vůbec možné, aby takový člověk uvěřil?

A co David s Uriášem? Nebo Šalomoun či lotr po pravici? Bible vlastně není o ničem jiném, než o Boží milující a proměňující moci.

Podle trestního zákona naši republiky jsme na tom lépe než oni. Ale podle zákona Božího? Nevěstky a celníci nás předchází do království Božího. Proč? Protože dopadli až na úplné dno a moc dobře vědí, co je v životě podstatné. I když jim mnohdy chybí naše uhlazená forma. Ale Boží oko hledí našetřít k srdci.

Martin Lejsal

Tajuplný Egypt v Českých Budějovicích

Když jsme se u nás ve sbore dověděli, že nás na podzim 1997 navštíví bratr Van Halst se svým cyklem přednášek „Tajuplný Egypt faraonů a patriarchů“, zmocnila se nás na jedné straně radost, ale na druhé straně i obava. Budeme umět připravit ve městě půdu tak, aby z této setby něco vzešlo? Bylo nám od začátku jasné, že nejde o úkol snadný a že bude třeba zajistit spolupráci po dvou liniích – té naší, lidské, a té druhé, Boží. Zapojit do akce lidi bylo nakonec poměrně snadné, šlo o dobrou věc a svým způsobem i o prestiž naší církve, našel se tedy tým lidí, kteří byli ochotni vše zorganizovat. Cestu ke spolupráci po linii Boží nám ukázala naše mládež. To oni přišli s návrhem, abychom své starosti a problémy s organizováním přednášek předkládali Bohu na pravidelných modlitebních chvílkách uskutečňovaných po skončení sobotní dopolední bohoslužby (mimochodem, také znáte ten pocit bezmoci, když se vyhlásí zahájení modlitebni chvílky a rázem je modlitebna poloprázdná?). Přesto, že se nás takto scházelo málo, Bůh nám při celé akci pomáhal. Jak? Třeba tím, že nad cyklem přednášek převzala záštitu přednostka Okresního úřadu. Nebo tím, jak nám vycházeli vstříc v různých organizacích při zajišťování reklamy (zdarma vysílání v místním rozhlasu, promítání reklamy v kině, „shodou náhod“ před populárním filmem „Ztracený svět“, otevřené dveře na Úřadu města atd.).

Když přišel ten dlouho připravovaný den 6. 10. 1997, všude po městě visely plakáty, v řadách rodin měli osobní pozvánky a my jsme napjatě čekali, zda někoho oslovily. Přijdou návštěvníci, nepřijdou? Na dopolední přednášku bylo v sále poměrně dost volných míst – ne všechny školy, které jsme oslovili, přijaly pozvánku. Odpoledne to bylo lepší a večer už těch volných míst v sále moc nezbylo. Kolik lidí se nám podařilo za první den poselstvím Bible prostřednictvím zasvěceného výkladu a krásných fotografií oslovit? Snad 500, snad 600. Druhý den se už na návštěvnických kartičkách začaly objevovat první ohlasy – výhradně kladné. Když jsme se ve čtvrtek večer s bratrem Van Halstem loučili, měli jsme těch kladných ohlasů celý balíček – a záporný jen jediný. Celkem bylo osloveno asi 2-3 tisíce „budějčáků“ a lidí z blízkého okolí města. Všichni hodnotili nejen vysoce fundovaný a přehledný výklad historie, ale i perfektní přednes českého textu (bratr Kysilko) a spolehlivé tlumočení dotazů návštěvníků a odpovědi Van Halsta v části dotazů vyhrazené.

Věříme, že aspoň některým z posluchačů přednášky poodhalily existenci Božího slova, a jiným po-

mohly spojit znalosti historické s událostmi popisovanými v Bibli. Snad také někoho z nich přiměly zamyslet se nad svým vlastním životem. Jsme moc rádi, že jsme mohli přednášky v našem městě uskutečnit, nebyly přínosem jen pro naše město, ale i pro náš sbor. Uvědomili jsme si znovu naplno, že Bůh o nás ví, že je připraven nám pomáhat. A nemalým přínosem bylo i to, že jsme se mohli lépe poznat i navzájem mezi sebou; že jsme najednou odhalili „skryté“ schopnosti některých členů sboru, v sobotu tak nenápadných a tichých, přitom ale tak pracovitých a zodpovědných, když „o něco jde“.

Ing. Irena Papírníková

Tajomný Egypt v Prešove

Prečo sa zaujímať o históriu? Prečo sa vracieť na miesta, ktoré boli kolískou ľudstva? Dve otázky, ktoré v úvode svojich prednášok položil Jean-Marie Van Halst. Vysoko umelecky i odborne pripravené prednášky presvedčili poslucháčov, že ich autor si tieto otázky zodpovedal už pred niekoľkými rokmi. A dnes, keď o tom hovorí, je zjavné, že to nie je iba intelektuálna záležitosť, ale jeho osobná skúsenosť stretnutia sa s Bohom skrze Bibliu.

Medzi návštevníkmi, ktorí v Prešove v dňoch 19.-23. októbra navštívili sériu audio-vizuálnych prednášok pod názvom „Tajomný Egypt“ sme mohli stretnúť pracovníkov múzeja, profesorov, študentov, podnikateľov, mníšky...

Väčšina z nich ocenila nové informácie a zážitok sprostredkovaný diapositívami, vďaka ktorým sme navštívili najstaršie biblické miesta. Mali sme možnosť putovať spolu s Abrahámom, prežiť dobrodružstvo s Jozefom, priblížiť si Mojžišov príbeh, vidieť Údolie kráľov i Tutanchamonov poklad. Po zhladnutí niektorých scén sa nutne natísкала otázka: „Aký bol asi môj príbeh, aké rozhodnutia by som urobil na ich mieste?“

Každému z poslucháčov bola ponúknutá jedinečná príležitosť poznať cenu a obsah Písma svätého. Človek 20. storočia si neuvedomuje, akú vzácnu knihu drží v rukách, preňho je to kniha ako každá iná. Málokto si položí otázku, čím všetkým prešla, aký bol jej životopis, kým sa dostala do našich rúk. Vidieť, s akou láskou a nadšením sa dotýkali archeológovia starých zvitkov, akú hodnotu mali pre nich najstaršie rukopisy, je neopakovateľným zážitkom. Boli to iste ľudia zaujímajúci sa o históriu, ale ochotní tiež obetovať všetko pre to, aby potvrdili hodnovernosť tejto vzácnej knihy.

Aká je skutočná cena tejto knihy? Pochopí to iba ten, komu zmení jeho život. Pre mnohých kresťanov

je to sice „posvátná“ kniha, ale mřtva, pretože jej nedovolili, aby prehovorila do ich životov. Iba jednotlivci, z plnej sály nadšencov, ktorí dlho a vytrvalo tieskali pri rozlúčke s Jean-Marie Van Halstom, využili príležitosť následného štúdia tejto knihy a jej biblického posolstva. Verím, že medzi nimi budú tí, ktorých príbeh si raz budeme môcť pozrieť na nebeských plátnach.

Olga Kendrová

Narození nové skupinky

Den 6. září se navždy zapíše do historie naší církve v České republice. Po mnohaletém dojíždění bratří a sester z Mariánských lázní a Staré vody Bůh vyslyšel volání těchto svých spolupracovníků a splnil jejich dávné sny a touhy.

Téměř 5 let se věřící z Chebu a Mariánskolázeňska scházeli jednou za měsíc v Mariánských lázních, kde byla pobožnost, aby bratři a sestry nemuseli dojíždět do Chebu. Z chebského a karlovarského sboru se sedm bratří a sester rozhodlo s Boží pomocí založit malou skupinku právě v lázeňském městě. První pobožnost, která byla zahájena v 9.00 hod. za hojné účasti bratří a sester z Karlových Varů, Tachova, Sokolova,

Chebu, Mariánských lázní, ale i několika přátel z Chebu a Mar. lázní, vedl místní kazatel, br. Peter Čík. Božím slovem sloužil okrskový kazatel br. Enoch Martínek; jako podklad pro své kázání zvolil knihu Ester: Vyzvedl vlastnosti královny Ester, které jí byly vštěpeny již v jejím dětství a mládí, tj. poctivost, ochotu pomoci bližním a důvěru ve svého osobního Boha. Ester nezapomněla na svůj lid a na svůj původ. Bůh si ji použil jako jasně svítící pochoděň Boží pravdy i v době, kdy šlo o život celému izraelskému národu i jí samotné. Byla ochotná dát svůj život, aby zachránila svůj lid.

6. září během pobožnosti br. Čík zapálil svíce a náledně vedoucí skupinky br. Slowík zapálil sedmírmenný svícen. Tímto aktem bylo symbolicky zažehnuto hlásání Boží pravdy prostřednictvím této skupinky na Mariánskolázeňsku.

V této době probíhá promítání kazet NET '96 za účasti několika přátel v Městské knihovně na Hlavní třídě. Díky Bohu, který žehná této práci. Všichni, kteří by chtěli navštívit skupinku v Mar. lázních, mají možnost každou sobotu od 9.00 v prostorách Církve československé evangelické v Lidické ulici č. 16, nad budovou Policie České republiky.

Milan Swienczyk

Oznámení

Z Vamberka

V letošním roce se v našem sboru dožili požehnaného věku 70 let manželé Ervín a Alena Kobiellovi. Svého životního jubilea se dožila také sestra Miroslava Malá (82), která letos oslavila 64 let v Boží pravdě. a sestra Anna Mihulková (89). Všem přejeme do dalšího života dobré zdraví a plnost Božího požehnání.

D. Šrollová

Z Ostravy-Radvanic

V těchto podzimních dnech oslavily své požehnané životní jubileum tyto sestry: 28. 10. Alžběta Studníková (92), 20. 11. Alžběta Rabová (87), 18. 12. Adéla Wilgocká (80). Blahopřejeme jim i touto cestou a myslíme na ně na modlitbách.

Po krátké, ale těžké nemoci opustila naše řady sestra Marie Kašperová, do poslední chvíle plná víry a naděje. Těšíme se na shledání při 2. příchodu Pána Ježíše.

V. G.

Z Rumburka

Chceme poděkovat všem, kteří již různými způsoby přispěli k pokračující rekonstrukci sborové budovy v Rumburku. Děkujeme především za finanční dary – br. Schovánkovi, s. Chánové a s. Kudrnové. dále za varhany a kuchyňskou linku darovanou sborem v Liberci.

V. Chán

Z Prahy-Strašnic

Dne 13. října tragicky zahynul bratr Daniel Hájek. Odešel nečekaně ve věku nedožitých 49 let. Od r. 1995 působil jako starší sboru, proto tím více cítíme, že „umřelo i cosi v nás“.

O. Wagenknecht

Rozlúčka s bratom Pavlom Stykom

Snaživým ľudom slniečka sa len s malým úspechom darilo mierniť chlad jesene, keď sme sa v Banskej Bystrici dňa 2. 11. 1997 lúčili s kazateľom evanjelia, bratom Pavlom Stykom. Necelý rok po odchode manželky Emílie povolal Pán i jeho k dočasnému odpochínku. Bratov nezlomný duch až do konca úporne odolával vlekkej chorobe, ktorá nahľodávala pevnú telesnú konštitúciu. Jej posledný nápor, váha rokov a strát nakoniec v tomto nerovnom zápase rozhodli. Odišiel však s výhľadom viery, že „dobrý boj“ a beh života, ktorý ako kazateľ evanjelia dokončil, nebol márnym, a napriek dočasnej kapitulácii má už Pán aj pre neho pripravený „veniec spravodlivosti“.

Brat Pavel Styk sa narodil dňa 10. januára 1912 v Rudlovej pri Banskej Bystrici. Po smrti otca a mladšieho brata našla jeho matka útechu a silu v Božom slove. Bola pokrstená roku 1925 ako druhá členka zboru CASD v Banskej Bystrici. O rok neskôr bol pokrstený aj jej 14-ročný syn Pavol. Štyri dni po krste, 1. apríla 1926 nastúpil do misijného ústavu CASD v Loděniciach pri Prahe ako záhradnícky učeň, kde sa i vyučil. Ako študent bol prijatý do prvého ročníka v roku 1930, aby sa popri práci v záhrade mohol pripraviť i pre službu na Božej roli.

Po absolvovaní seminára sa stal v r. 1934 najprv kolportérom, a keď na jeseň toho istého roku nastúpil k výkonu základnej vojenskej služby, založil a viedol

v banskobystrickom zbore spevácky a hudobný súbor. Po dvoch rokoch (r. 1936) nastúpil ako biblický pracovník a pomocník br. Zigmunda do zboru Bratislava. Neskôr (v čase tzv. Slovenského štátu) pôsobil v Žiline a jej okolí. V r. 1945 bol preložený do Trenčína, kde bol súčasne ako kazateľ i vysvätený. Od roku 1948 slúžil opäť zboru v Banskej Bystrici, kde už zostal bývať s rodinou natrvalo.

Príchod ťažkých päťdesiatych rokov, kedy bola činnosť našej cirkvi pozastavená, ho zastihol v usilovnej práci. Službu kazateľa však musel nedobrovoľne vymeniť za prácu robotníka na stavbe vodného diela Slapy (neskôr účtovníka). Dňa 27. 10. 1954 bol spolu s ďalšími kazateľmi a členmi cirkvi za tzv. podvratnú činnosť proti socialistickému zriadeniu odsúdený a odvelený na nútené práce do Rtyne v Podkrkonoší. Prepustení z väzenia a znovupovolení činnosti cirkvi pokračoval v práci ešte dva roky v Banskej Bystrici, potom od roku 1958 štyri roky v Košiciach, a rok vo zbore Východná – Martin. Ďalších päť rokov bol kazateľom znova v Banskej Bystrici a posledné štyri roky pred odchodom do dôchodku (až do roku 1972) slúžil bratom a sestrám vo zboroch Banská Štiavnica, Krupina a Zvolen. Ani potom sa neutiahol do ústrania a naďalej slúžil nielen ako kazateľ, ale účinne a s plným nasadením priložil ruku k dielu aj pri zveľaďovaní duchovných i hmotných podmienok života cirkvi a zborov, ako aj ich rodín a členov. Vernou pomocníčku a oporou bola zosnulému i jeho manželka, ktorá mu stála po boku 59 rokov. Spolu s mnohými ďalšími budú vďačne a s láskou na obetavú službu manželov Emílie a Pavla Stykovcov spomínať celé generácie členov oboch banskobystrických zborov. Snažili sa ich duchovne formovať a viesť a pomáhali im vstúpiť a uchovávať si v srdciach istotu viery a nádeje na skorý návrat nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.

Vladimír Kohút

RÁDIO HLAS NADĚJE PRO VÁS VYSÍLÁ NA FM

na frekvencích ČRo Plzeň

na Rádiu Proglas

106,7 MHz Plzeň
105,3 MHz Domažlice
103,4 MHz Jáchymov
102,4 MHz Klatovy
100,8 MHz Cheb

95,8 MHz Železná Ruda
91,0 MHz Karlovy Vary
558 kHz Tachov (AM)
každý čtvrtěk ve 21.05-22.00

90,6 MHz Hostýn
93,3 MHz Praděd
107,5 MHz Brno
každou neděli v 19.00-19.30
a každé třetí úterý v měsíci
v 19.00-19.30

Sanatorium

„Nový začátek“ '97

Chtěla bych se s vámi podělit o několik dojmů z desetidenního rekondičního pobytu, který se letos o prázdninách konal v lesoparku Břve, nedaleko Hostovic u Prahy. Institut životního stylu, na kterém studuje každoročně několik studentů, se tak jako loni i letos rozhodl uspořádat tento pobyt v přírodě. Nesl název „Nový začátek“ a znamenal začátek lepšího a zdravějšího životního stylu pro mnohé z jeho účastníků. Pomocí zásad zdravotní reformy jsme mohli přihlášeným neadventistům představit nenásilným způsobem Boží charakter, lásku a zájem o náš šťastný život po všech stránkách. Program se zaměřoval na přiblížení způsobu stravování bez průmyslově zpracovaných potravin a v případě nemoci na léčení nikoli příznaků, ale příčin bez použití chemicky vyrobených léčiv.

V úvodu, v průběhu i na konci pobytu jsme byli podrobeni prohlídce u lékaře, který si podrobně sepsal všechny naše potíže, dědičné sklony, životní problémy, závislosti a podobně. Sestřička nám změřila hladinu cholesterolu a cukru v krvi a sledoval se také krevní tlak s monitorováním EKG. Každý z nás po prohlídce obdržel osobního maséra (tzv. anděla), který se o nás pečlivě staral, plnil ordinace lékaře a byl nám posilou nejen v oblasti tělesného zdraví. Asi tak jako Daniel a jeho přátelé na babylonském královském dvoře i my jsme byli vlastně podrobeni desetidennímu testu. Přijímali jsme pestře připravenou stravu bez živočišných produktů s chutnými zeleninovými nebo ovocnými saláty vždy před jídlem. Díky účinkům této stravy, pohybu, léčbě a jistě i díky atmosféře, kterou naplňoval Boží Duch svou pohodou, mohli lékaři zaznamenat pokles hladiny cukru u všech diabetiků, pokles cholesterolu, tlaku i snížení nadváhy, a to již po tak krátké době, jako bylo oněch 10 dní.

Součástí programu byly také čtyřikrát denně přednášky, během kterých jsme porozuměli tomu, proč děláme to, co děláme. Mladí kuchaři nám denně předváděli přípravu atraktivních veganských jídel, která jsme pak mohli v našem jídelníčku ochutnat. Několikrát denně jsme také vyrazili na procházky do okolí, kde jsme byli poučeni o tom, že i nenápadné bylinky na loukách a podél cest se dají využít v kuchyni a při léčení. Kromě procházek jsme svá těla dostávali do formy také během pravidelného rehabilitačního cvičení a s radostí jsme využívali i možnost

vykoupat se v kvetoucí vodě hostivického rybníku mezi kapry a labutěmi. Každý program se zahajoval veselými písničkami, přednášky byly uzavírány modlitbou.

Tento pobyt byl pro mě i pro ostatní – jak sami vyjádřili na slavnostním zakončení – velkým přínosem. Poznali jsme se s Janou Konečnou, která spolu se studenty Institutu nás naučila mnohému o racionální výživě, přírodních léčích, náhradách za nepříliš zdravé složky naší stravy a ve chvílích, kdy nám déšť bránil vyrazit ven, s námi studovala Bibli. Velmi přínosné pro nás bylo také setkání s bratrem J. Hrdinkou, který přednášel o vědomí vlastní hodnoty a o tom, jak pomáhat lidem v krizích. Bratr Milan Hlouch nám pomohl správně si zorganizovat a využít čas, přednášel nám o šťastném manželství a při jedné z výprav – na Karlštejn – nás povzbudil svou úvahou o pozitivním myšlení a důvodech, které pro ně máme. Ve dvou večerech nás navštívil také bratr Balcar, který nám předestřel řadu důvodů, proč že zde nejsme náhodou. Šéfredaktor časopisu „Prameny zdraví“ Robert Žižka nám představil velice zajímavá fakta o mléce a dále i o souvislostech mezi výživou a psychikou.

Měli jsme možnost setkat se i s MUDr. Moskalou, který za námi přijel z Bosny, kde pracuje v pojízdné zubní ordinaci. Naučil nás, že pro nový začátek nestačí jen mít dobré informace a vůli je praktikovat, ale potřebujeme také tu nejsilnější motivaci a rozhodnutí, které budeme obnovovat i navzdory tomu, že se nám hned napoprvé vše nepodaří.

Děkuji Pánu za velmi dobrý pocit z tohoto jedenáctidenního setkání a dík patří také všem dalším obětavým lidem, kteří zde o nás pečovali. Odjížděli jsme s vděčností za to, že nás Bůh tak miluje, že mu záleží nejen na našem spasení, ale i na našem zdraví. Věříme, že v životech všech účastníků tohoto pobytu právě on zůstane tou největší motivací ke každodennímu novému začátku – začátku života s Bohem.

Jarka Ryšlavá

Pokud i vy máte přátele, kteří by chtěli prožít takových „10 dní zdraví“, můžete je předběžně přihlásit na adresu: Institut životního stylu, Lipová 590, 253 01 Hostovice (tel. 02/20 98 11 64). Termín: 20. – 30. 8. 1998; místo konání: Maršov (Krkonoše).

ADRA
Česká
republika

Co nového

aneb

Jak si vede česká ADRA doma a ve světě

V minulém čísle jsme se odmlčeli, a to z toho důvodu, že nám na sepsání zprávy pro vás nezbyl čas. Velice si vážíme vašeho zájmu o naši práci i darů, které jste v době červencových povodní odeslali na náš účet. Oceňujeme rovněž vaši iniciativu při obstarávání humanitární pomoci, její distribuci či přímou brigádnickou práci v záplavových oblastech nebo v Bosně. Jste naši neocenitelní pomocníci a my vám za všechny potřebné lidi moc děkujeme. Neinformovanost z naší strany si v žádném případě nezasloužíte. Podle následujícího textu můžete sami posoudit, zda se na nedostatek času pro sepsání zprávy pouze vymlouváme, nebo zda nám krátké odmlčení pro tentokrát můžete odpustit.

Činnost Adry v době povodní vám byla z velké části představena v čísle 7-8. Nutno dodat, že naše pomoc Moravě nekončí. ADRA získala vedle organizací jako je Červený kříž či Charita v krátké době poměrně zvučné jméno. „Vaše lidi tady vidím pořádkem,“ říká paní Věra Zapletalová z Otrokovic. „Kdyby tak všechny humanitárky pomáhaly lidem jako ADRA, to by bylo dobře,“ dodává. Ani na setkání se zástupci českých a německých humanitárních organizací v budově německého velvyslanectví, které uspořádal 3. 10. 1997 velvyslanec SRN p. Neumann, nebyla ADRA žádná „Popelka“. O naší práci s vysoušeči se živě zajímaly ostatní humanitární organizace a některé brzy přijely „na zkušenou“ (např. Nadace Člověk v tísni při ČT). Charita v Uherském Hradišti požádala Adru o pomoc v organizaci vznikajícího humanitárního skladu. Na Adru se v současné době obrátilo několik přednostů Okresních úřadů s žádostí o pomoc při řešení otázky záchran bytového fondu (půjčování vysoušečů, atd.).

Adře, jako spolehlivému partnerovi, předaly k další distribuci své dary např. firmy STIVAL (boty za více jak milion korun) a SAMSUNG (padesát mikrovlnných trub a dvacet pět tun potravin).

Naplňovat „povodňový“ program Adry pomáhalo na tři sta křesťanů z různých církví, kteří přijížděli a stále přijíždějí na „Výzvu křesťanům“ (jejím autorem je Jiří Kabíček, farář Českobratrské církve evangelické ve Zlíně) z celé republiky. I oni získali povědomí o činnosti naší organizace a chtějí s ní spolupracovat i nadále.

ADRA v době povodní dopravila do nejvíce postižených oblastí Moravy celkem 120 tun humanitární pomoci, a to také díky vašemu příspěvku (Lauterbachovi z Brna, sestra Faltová z České Třebové, bratr Hynek Dona se svými těšínskými kolegy, bratr S'vek Vurst z MSS, sestra Liduše Horáková z Frýdku-Místku, Jana Fischerová z Jablonce nad Nisou).

V době povodní jsme měli možnost si uvědomit, jak důležitá je týmová práce a kolik možností přináší. V Otrokovicích, jednom z nejvíce postižených míst, se např. během prázdnin ve funkci vedoucích brigád vystřídal několik velice schopných mužů, mezi nimi i několik našich bratrů podnikatelů a kazatelů MSS. Každý z nich vnesl do práce Adry nějaký užitečný nový prvek. ADRA v Otrokovicích tak po vybudování sociální sítě získala před místní Charitou výsadní postavení jak v městském humanitárním skladu, tak v organizaci pomoci potřebným.

V současné době na Moravě ADRA realizuje dva projekty. První z nich je tzv. „německý projekt“ – půjčování sto šedesáti vysoušečů od vlády SRN a německé Adry, a projekt ARCHA – komplexní péče o potřebné. K oběma projektům se vrátíme v některém z příštích čísel.

Na pomoc lidem v oblastech postižených povodní pamatovali také autoři dětského časopisu PePe. V čísle 4/97 se na str. 13 dovídáme o sbírce školáků pro dvě nejvíce povodní postižené školy v republice. ADRA vstoupila do škol s podobnými celorepublikovými akcemi již několikrát a vždy s velkým ohlasem. Touto činností přispívá mj. k uskutečňování primární sociální prevence.

Povodně – nepovodně, závazky vůči vládě s realizací celkem čtyř projektů v Bosně nepřestaly platit. Ředitel Adry Rudolf Reitz s „Jeníkem“ (takto Janem Lauterbachem z Brna) neúnavně dopravovali mezi jednotlivými kamiony pro Moravu také materiál do bosenské Tešanje a do Donji Ljubije. V Tešanji se vystřídal několik našich dobrovolných brigádníků (František Tomanec z Valašského Meziříčí pracoval v Bosně v krátkém čase bez nároku na odměnu hned dvakrát). A tak se stalo, že ADRA mohla po závěrečném finišování předat již 27. září nově opravené

byty sedmdesáti repatriantům z Čech. ADRA dostala svým závazkům v Bosně navzdory tomu, že měl náš kamion počátkem září v Bosně, díky neukáznivosti místních řidičů, dopravní nehodu a že další dva naše kamiony o týden později v době předvolebních třenic byly přepadeny dvěma znepřátelenými politickými skupinami na srbském území Bosny...

V zemi, kde byla čtyři roky válka, se z iniciativy Adry zrodily další dva projekty na pomoc potřebným. Šlo o pomoc šedesáti sociálně nejvíce ohroženým dětem z Tešanje (vybavení oblečením a školními potřebami) a o pomoc stovce novorozenců (balíček se základními hygienickými potřebami). Tato pomoc je zaměřena na ty, kteří si místo svého narození nevybrali a na své současné situaci nemohou nic změnit. Projektů se ujali dobrovolní spolupracníci Adry se svými sponzory.

ADRA ČR měla v květnu t. r. páté výročí svého vzniku. Krátké zastavení jsme asi od února t. r. plánovali na úterý 30. září, „až bude trochu klid“. V té době jsme samozřejmě netušili, že mezitím postihne naši zem přírodní katastrofa. Přesto se v Praze ve Dvůřákově síni Rudolfa onoho dne uskutečnil překrásný koncert pro Adru. Na jeho organizaci se podíleli v převážné míře opět naši dobrovolní spolupracovníci (Jan Bárta, poslankyně Eva Kalhousová, aj.). Patrony koncertu byli Ivana a Pavel Tigridovi a Milan Uhde. Jak ve svém vystoupení zdůraznil další host, paní Dana Němcová, nejvíce se jí na celém večeru líbilo kromě hudby (díla G. P. Telemanna, L. van Beethovena a F. Schuberta předvedl Pražský studentský orchestr se svými sólisty a s dirigentem Stanislavem Vavřínem, jako host vystoupil se dvěma vlastními skladbami houslový virtuos Jaroslav Svěcený) zejména to, že ADRA ku příležitosti svého jubilea obdarovává. Následně totiž byla pořádána aukce obrázků, jejíž výtěžek byl prostřednictvím Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové dán

in opět dětem (tentokrát to byly děti mentálně a tělesně postižené, jejichž zařízení bylo zničeno při nedávných záplavách Moravy). „Mně se na tom líbí nejen ten samotný dar, ale především to, že jde o činnost, která bude určitě formovat myšlení dětí, které jsou do tohoto zapojeny a povede je i v budoucnosti ke vzájemné toleranci a ochotě pomáhat,“ uvedla paní Dana Němcová.

„Malé děti jsou naším vzorem, protože bez velkého otálení vždy vědí, co udělat.“ vyznal v úvodní části Koncertu pro Adru Rudolf Reitz. Dovolte, abych i vám jako poděkování za vaši spolupráci citovala jeho slova v plném znění: „Vážení přátelé, jménem mnoha lidí od Mongolska po Albánii, Libanon, Rwandu, těch, kteří trpěli důsledky přírodních katastrof, těch, kteří trpěli nenávistí lidí, přijměte

poděkování. Snad ani netušíte, kolik dobra jste vykonali tím, že se jednotlivé pramínky pomoci staly řekou a proměnily se na jídlo, léky, postele, oblečení. Mnohým to zachránilo život, jiní si více uvědomili, že na svůj problém nejsou sami. Radujeme se z toho, že jsme nejeli marně tisíce kilometrů za lidmi. Přijali vaši pomoc a my jsme se mohli domů vrátit se zprávou, že to dobře dopadlo. Tito lidé vždy vzkazují upřímný dík s přáním, aby vám to nemuseli vrátet. Na humanitárních aktivitách Adry se stále více podílejí mladí lidé, kteří mají dobré srdce a nežijí na světě jen pro sebe. Děkujeme i vám velkým a dospělým. Když jsme si získali vaši důvěru, pak jste dali ochotně srdce na dlaň. Vám všem přeji mír v naší zemi i v srdci.“

Alena Rusová

Poděkování

V Adventu č. 7-8 bylo tolik „adráckých“ příspěvků, že se tam nedostalo mé poděkování všem nadšencům, kteří s láskou pomáhali po katastrofálních záplavách také v Olomouci.

K tomu, abych se o to pokusila znovu, mě přiměli lidé, se kterými se náhodou setkávám a slyším jejich slova: „Moc a moc děkujeme za ty vaše šikovné adrčky! Nebyt jejich obětavosti, ještě dnes bychom vynášeli bahno z bytu. Jak se jim daří? Kde teď jsou? Škoda, že nám nenechali adresu. Moc je od nás pozdravujte. NIKDY NA NĚ NEZAPOMENEME!“

Ještě dlouho budu vzpomínat na tyhle „povodňové“ prázdniny plné starostí, organizování, problémů, nocí bez spánku, sdílení neštěstí a ztrát, ale také záplavy lidské solidarity a pomoci, která přicházela zároveň s velkou vodou.

Ze sborů celé ČR a dokonce i ze Slovenska se sem sjížděli krásní lidé, především studenti, ochotní věnovat kus prázdnin nebo dovolenou a pracovat celé dny v těch nejhorších místech, potěšit a povzbudit zoufalé postižené záplavami.

Před týdnem jsem potkala starší manželský pár, oba vděčně vzpomínali na dobrovolníky, zaměstnance firmy Country Life (naše vzácné bratry – profesí herce a tanečníky), kteří při uklizení jejich sklepa krásně zpívali...

Není v mých silách, abych vyjmenovala všech 70 skvělých dobrovolníků, kterým jsem byla nesmírně vděčná a děkovala za ně Pánu Bohu, že nám je sem poslal. Díky nim také bylo o čem hovořit, když jsme tenkrát v červenci společně s ředitelem Červeného kříže a ředitelem Arcidiecézní charity ve studiu Českého rozhlasu podávali zprávu o tom, co naše humanitární organizace dělaly a dělají.

Dobrovolníci Adry odvedli obrovský kus práce, získali důvěru, navázali kontakty, ve kterých můžeme pokračovat projektem dlouhodobé, cílené humanitární a sociální pomoci lidem postiženým povodněmi, ve kterém vidím pro nás nádhernou možnost evangelizace. Na Městském úřadu v Olomouci tento projekt Archa velice uvítali a opět vzpomněli na naše dobro-

volníky se slovy: „Kdyby byli všichni tak spolehliví jako ti vaši dobrovolníci, bylo by to skvělé.“

Takže lidé nezapomínají a věřím, že ani my nezapomeneme na ty, kteří nás potřebují.

*S díky všem „povodňovým dobrovolníkům“
Marta Lipusová, ADRA Olomouc*

Večerní pobožnost na Teologickém semináři

Milí čtenáři, bratři a sestry, dovolu mi podělit se s Vámi o zážitky z jedné docela obyčejné večerní pobožnosti u nás na Teologickém semináři v Sázavě.

Úvodem bych snad měl říci, že večerní pobožnosti na semináři jsou pravidlem, a přitom ne šedivým stereotypem. Jednou týdně se shromažďujeme společně se všemi studenty, v ostatních dnech ve skupinkách, vždy pravidelně v 18,00 hod. Čítáváme Biblii nebo některou vhodnou knihu, hovoříme na téma úkolů sobotní školy, zpíváme a modlíme se.

Ve středu 29. října jsme měli první večerní pobožnost po prodlouženém víkendu, který studenti strávili ve svých domovech. Sešli jsme se společně v učebně 4. ročníku, zpívali jsme spolu, děkovali Bohu za prožitý den a pak jsme se dali zcela neformálně do řeči o tom, jak bylo doma, kdo ve kterém sboru kázal, na jaké téma, jaký měl ze své služby pocit, jakou reakci vnímal ze strany bratrů a sester a tak podobně. Byl to jeden z příjemných večerů na semináři. Těšil jsem se z radosti studentů a z jejich uspokojení. Přišla řeč i na program „NET '98“, a tak jsme nemohli nemluvit o sobě, o lidech, mezi kterými žijeme, kteří potřebují slyšet a přijmout evangelium.

Bylo se s čím sdílet. A pak, zcela spontánně vstala potřeba modlit se a prosit – o Boží proměňující moc v našem životě, o dobré, laskavé vzájemné vztahy, modlit se za lidi, kteří mají být osloveni, za naše přátele a ještě za někoho – ZA NOVÉ STUDENTY SEMINÁŘE, kteří odevzdali svůj život do služby Bohu a chtějí se připravit pro kazatelskou službu tak jako my.

„Proste Pána žně, ať vypudí dělníky na žeň svou...“ vyzval kdysi dávno Pán Ježíš své učedníky. Snad nikdy nebyla jeho výzva tak aktuální, jako nyní. Dnes, kdy jsou lidé otevření přijmout snad jakýkoli blud a pověru, kdo jim poví pravdu o Bohu a o nich samých? A tak se modlíme: „Pane, VYPUĎ dělníky na svou žeň! Nedej pokoj svým budoucím dělníkům na své vinici! Vždyť je jich tolik potřeba.“

Díky Pánu, na semináři v Sázavě jsou místa pro svobodné i ženaté. A tak i ty, milý bratře, který v hlubinách duše slyšíš nutkání sloužit Pánu Bohu, promluv si o tom se svým kazatelem a přihlas se. Služba kazatele má smysl!

Karel Strouhal, preceptor TS

**Teologický seminář v Sázavě
otevřítel v září 1998 nový ročník
čtyřletého denního studia.**

Modli se a uvažuj o tom, jestli právě tebe
Bůh nevolá ke službě v církvi.

*Máš-li vážný zájem, další informace obdržíš
u svého kazatele.*

**Nová telefonní čísla
Teologického semináře v Sázavě**

**sekretariát (tel., zázn., fax):
0328/49 12 38**

studentský telefon: 0328/49 16 39

SKUPINOVÉ AKCE KE V ČESKÉ REPUBLICE

Knižní evangelisté pracují zpravidla v místě svého bydliště a jeho nejbližším okolí. Jsou však sdruženími nebo sbory zváni i do jiných míst na skupinové akce. Tam společně pracují jako tým evangelistů. Nejenže prodávají knihy, ale také se v domovech, které navštíví, modlí, zapisují své zákazníky do korespondenčních kursů Bible, dávají biblické hodiny a zvou zájemce na evangelizační shromáždění. Je to příležitost k prožití celé řady buzujících zkušeností.

Zkušenost za zahraničí

Sjeli jsme se ke skupinové akci knižní evangelizace. Místní kazatel nás požádal, abychom při prodeji knih zvali lidi na seminář o knize Zjevení. Každý den jsme ráno žádali Pána, aby nás vedl na správné místo v pravý čas.

Můj muž pracoval ten den se mnou. Společně jsme zajeli autem do blízkého městečka. Po cestě jsme se stavili u přátel, abychom zjistili cestu k několika zájemcům, kteří písemně projevíli zájem o literaturu. Při hledání jedné adresy jsme se „ztratili“. Hledání správné cesty nám zabralo hodně času, což nás mrzelo. Ale podařilo se, auto zastavilo před domem Charlese a Almy. Alma přišla ke dveřím a srdečně nás pozvala dále. Řekla: „Právě teď jsem přijela domů.“ Uvědomila jsem si, že kdybychom nezabloudili a přijeli o něco dříve, nebyla by doma.

Poté nám Alma začala vyprávět, že navštěvuje různé církve, ale žádná ji neuspokojuje. Dále nám pověděla, že i když navštěvuje církev v neděli, tak jak byla od mládí vedená, cítí, že ve skutečnosti sedmý den odpočinku je sobota.

Měla radost z pozvání na seminář o knize Zjevení. V té době se vrátil domů i její manžel Charles a zjistili jsme, že i on má o věci stejný zájem. Koupili si nějaké knihy, zapísali se do korespondenčního kursu studia Bible a po krátké modlitbě jsme se rozloučili.

Přijdou na seminář knihy Zjevení? Opravdu přišli. Místní kazatel s nimi pokračoval v osobním studiu Bible. Jakou radost jsme prožívali, když Alma byla po jedenácti měsících pokřtěna. Naše modlitby byly dále vyslyšeny, když o devět měsíců později se ke křtu rozhodl i její manžel Charles.

Naše poslední skupinovka

Na žádost vedení Moravskoslezského sdružení jsme před několika dny pracovali v oblasti mezi Bystřicí nad Pernštejnem a Tišnovem. Zde na mapě MSS nesvítí žádné světlo sboru ani malé skupiny. Cíl byl jasný – zahájit průkopnickou misijní práci, aby i v této oblasti svítilo

světlo. Během pěti dnů skupina 17 bratrů a 6 sester navštívila něco přes tisíc domácností, z nichž celá polovina si z nabídky knižních evangelistů koupila téměř tisíc kusů literatury v celkové hodnotě přesahující 122 000 korun.

Za obyvateli tohoto místa jsme přicházeli nejen s literaturou, ale také s nabídkou kvalitních programů, které přispívají ke zlepšení tělesného, duševního a duchovního zdraví. Přes 260 lidí projevilo zájem o nabízené programy, osobně sami vyplnili lístek a vlastní rukou napsali svoji adresu, aby jim bylo sděleno místo a doba konání seminářů. V jedné z větších obcí starosta uvítal nabídku programů a nabídl zdarma zajištění reklamy a sál pro 60 lidí.

O co měli lidé největší zájem? Od dob Pána Ježíše se lidé ve svých potřebách nezměnili, proto jako vždy o nabídku z oblasti tělesného zdraví – bylo jich 140 (o seminář „Zdravě a chutně“ 72 lidí, o seminář „New Start“ 47 a o „protikuřácký“ seminář 21). O programy z oblasti duševního zdraví projevilo zájem 80 lidí (58 lidí o „prostřesový“ a 22 o „Šťastné manželství“).

Tyto tzv. „mostové programy“ připravují cestu, aby postupně byl probuzen zájem i o duchovní dimenzi zdraví. Nicméně o nabídku programů z oblasti duchovního zdraví projevilo zájem přes 40 lidí (26 o video „NET '96“, 18 o „Dobrou zprávu“).

Jsme přesvědčeni, že kazatelé nejbližších sborů se svými členy budou ihned pokračovat, aby se opakoval šťastný začátek nového života tak, jak o tom hovoří zkušenost v úvodu tohoto článku.

Kde jsme byli

Během uplynulých pěti let byly zorganizovány desítky takových společných akcí. Během letošního roku na území Českého sdružení pracovala velká skupina knižních evangelistů z Čech v Táboře a v Kutné Hoře (zde dokonce dvakrát). Menší skupina pracovala v únoru v Ledči nad Sázavou se studenty Teologického semináře. Po této akci tam začala kurs studia Bible navštěvovat skupina asi dvaceti lidí. Letošní aktivity skupinovek byly uzavřeny menší akcí v Benešově u Prahy.

Na území Moravskoslezského sdružení jsme zahájili akce tohoto typu s velkou skupinou v Zábřehu na Moravě a pokračovali menšími skupinami v Krmově, Moravských Budějovicích (2x), v Uničově, Hanušovicích, Litovli a ve Vítkově.

Jménem všech knižních evangelistů v České republice chci poděkovat všem bratrům a sestrám za jejich starost, pomoc a spolupráci při zajišťování těchto akcí.

Kde budeme?

Před nedávem jsem dostal dopis, ve kterém kazatel sboru Frýdlant nad Ostravicí píše: „V příštím roce nás čeká krásná, ale náročná akce NET '98, která začíná být plánována již nyní. A to je důvod, proč se na Tebe obracím. V našem sboru padl návrh, že by bylo dobré několik týdnů před začátkem NET '98 pozvat několik kolportérů, kteří by prošli naším městem. Proto Tě jménem výboru našeho sboru žádám, zda by bylo možné tento náš požadavek zařadit do plánu KE na příští rok a vyhovět nám. Prosím Tě, abys nám dal vědět, kolik by jich asi bylo a za jakých podmínek by se tato akce dala uskutečnit...“

Bratři a jeho sboru jsem rád odpověděl, že jejich požadavek lze akceptovat, protože kromě dlouhodobě plánovaných akcí, domluvených přes sdružení, jsou první, kteří nahlásili svůj požadavek, a my jej zařazujeme do plánu akcí na příští rok.

S plánem skupinových akcí, na kterých jsme se dohodli, vás seznamuji především proto, že chceme prožít s vámi nové začátky rozšíření světla evangelia na bílých místech. Uvědomuji si, že také díky vaší spolupráci a modlitebnímu zázemí budeme prožívat radost z Božího přiznání v nové a nebyvalé podobě.

Plán skupinových akcí na 1. pololetí roku 1998

České sdružení

Kutná Hora – únor a červen – akce všech KE z ČS

Moravskoslezské sdružení

Žďár nad Sázavou – leden – akce všech KE z MSS

Vítkov – březen – akce KE ze severní Moravy

Moravské Budějovice – duben – akce KE z jižní Moravy

Tišnovsko – květen – akce všech KE z MSS

Ty z vás, kteří jsou ochotni s námi spolupracovat, žádáme o pomoc ve třech konkrétních oblastech:

1. Přímělné modlitební zázemí osobní i společné ve skupinách v daném měsíci za plánované místo. Nejen za práci KE, ale také za následné akce.

2. Je možné, že na těchto místech máte své známé, příbuzné a přátele. Rádi je navštívíme a pošleme toto přátelství za předpokladu, že se nám ozvete a napíšete nám adresy s bližším doporučením.

3. Pokud by se někdo z vás chtěl některé z uvedených akcí zúčastnit osobně a ochutnat dobrodružství knižní evangelizace jako doprovod knižního evangelisty, napište nám s dostatečným předstihem. Zúčastnit se mohou i přátelé, kteří se ztotožňují s naším životním stylem.

Těším se, že společně prožijeme nové zkušenosti o tom, jak Bůh připravuje lidi pro blízký návrat Pána Ježíše.

Jiří Loder

N & N

ŠLÁPNUTÍ VEDLE

Šlápnutí vedle? To může mít nepříjemné, trapné i tragické následky. Když řidiš auto, a šlápněš vedle...

Když přší, všude kaluže, vybíráš si vyvýšená místa a šlápněš vedle...

Když provazolezec šlápně vedle...

A když adventista šlápně vedle...

„Co tím myslíš, bratře?“ už dopředu slyším otázku. Jako adventisté zde totiž nejsme ani na ozdobu, ani navíc, zbytečně. Nejsme zde ani proto, abychom se naparovali, ké že máme požehnání oproti... Ani zde nejsme proto, aby lidé přes naši „svatozář“ neviděli Boží svatost! Protože jako adventisté máme Bibli jasně stanovený úkol a cíl. Konkrétní a výjimečný. A to nemá žádná jiná církev. (To není důvod k praskání pýchou, ale důvod k pokoře a zodpovědnosti.)

Srozumitelně, soudobým jazykem a jasně i taktně dát lidem na vědomí, že druhý příchod Ježíše Krista je na spadnutí. A že probíhající události, kterým lidé nerozumí (ale nám je jasno, asi) dávají najevo, že den s velkým „D“ se blíží, a že to je událost, na kterou se velmi, velmi těším a jsem jí plný a už se nemohu dočkat, až se můj zrak osobně setká se zrakem Ježíše Krista. Protože když nejsem plný, nic ze mne nevypadne.

Totíž, místo abychom se stali specialisty na druhý příchod Ježíše Krista, stali jsme se specialisty na Adru, školy, věznice, křesťanský domov a manželské poradenství, různé semináře, ve kterých jsme bezkonkurenční, jako např. seminář o stresu, nebo Za 5 dnů nekuřákem.

Ať si laskavý čtenář ani na okamžik nemyslí, že bych něco proti těmto aktivitám měl. Jsou užitečné a důležité. Sám jsem je organizoval i provozoval. Leč když porovnám tuto dovednost se schopností představit okolnímu světu, proč zde jako adventisté jsme, zdá se mi, že v něčem šlapeme vedle. Píše se o nás v novinách, zvláště o Adře, zviditelníme se, leč šlápnutí vedle může být nepříjemné, tragické. To, co chci vyjádřit tímto článkem, co ve mně rozsvěcuje vpravou kontrolku, je, že se jako církev nějak míjeme cílem!

To, co děláme, je jistě dobré. Ale kde je důraz na to, co nás adventisty dělá adventisty? Kdo lidem vysvětlí smysl prorocký, znamenání druhého příchodu, prostě to, co nás všechny čeká?

Přišly povodně. ADRA zapracovala. V pořádku. To bylo také potřebné a na místě. Hrdinou byl každý, kdo pomáhal, dával, organizoval, mapoval situaci, byl špinavý od bláta a mokrá až na kůži a lital jak raketa. Přiznám se, já také. Pak, když jsem se zklidnil, chytil jsem se za svůj duchovní nos a přemýšlel jsem nad tím vším, co jsme prožívali spolu s mládeží, s členy sboru při pomoci v Krmově, v Nové Vsi v Ostravě, a zjistil jsem následující.

Odvozili jsme spoustu bahna. Pracovali jsme, jako všichni ostatní. Ale kolika lidem jsme vážně, promyšleně, jasně,

soudobým jazykem vysvětlili, co to znamená? Já pouze asi dvěma (a to nevím, nakolik mě pochopili). Upřímně řečeno, neumím to a zdá se, že nás je více takových.

Když jsem navázal nové společenství s Duchem svatým, dle 2 K 13,13, cítil jsem se silně obviněn a vzápětí nasměrovan. Cítil jsem to asi takto: Nedávej důraz na aktivity nahore vyjmenované, ale na druhý příchod Ježíše Krista. Začni ho prožívat, začni se na něj těšit. Vyvyšuj Ježíše. To potřebují lidé okolo tebe. Nezviditelný církev, ale Ježíše Krista a jeho návrat na rozbitou a nemocnou zem. To potřebují tví bratři a sestry, tví sousedé, známí i lidé v rodině.

Armáda spásy dělá sociální činnost. Další církev hlásají a představují osobu Ježíše Krista. Jiní se specializují na věznic. Ale kdo řekne lidem laskavě, s úctou, s radostí i vážností o druhém příchodu Ježíše Krista? Také o sobotě, jako

znamení vztahu mezi Bohem a člověkem? Nebo necháme bez mrknutí oka Svědky Jehovovy šířit jejich ohavné bludy, mormony, letniční motat lidem hlavu, vhnět je do strachu před Armagedonem a nechat lidi ztrácet víru při falešných zázracích? Ano, naše místo je Biblí přesně vymezeno. A Bůh nás chce vést krok za krokem ve splnění tohoto úkolu.

Tato církev není ani bratra Folkenberga, ani bratra Nowaka, ani bratra Dymáčka. Je Boží a Kristus za ni zaplatil, on ji chce také vést.

Nešlápejme vedle jako doposud! Budme věrni tomu, k čemu nás Bible vybízí. A naučme se sdělovat a přijímat pravdu. O sobě, o slápnutí vedle, o našich aktivitách i o událostech, které nás znepokojují, i o dni „D“. Slápnutí vedle může znamenat... pád. Zbytečně.

Jaromír Loder

MATURITA

— biblického písmáka —

VIII. kolo

Vítám vás na startu posledního kola základní části letošního soutěže, ve kterém můžete získat až **18,6 bodu**. Nezapomeňte nám svá řešení poslat na adresu naší redakce nejpozději do **31. 1. 1998** a na obálku připsat heslo MATURITA. Nejlepších dvanáct soutěžících bude pozváno na užší finále soutěže, ze kterého vzejde konečný vítěz. Finále se uskuteční v průběhu měsíce února 1998 a každý účastník bude pozván osobním dopisem, ve kterém bude uvedeno i přesné místo a datum konání soutěže.

1. úkol: LIŠTOVKA

V předcházejících sedmi kolech jste v prvním úkole řešili vždy nějaký logický problém, na jehož konci byl sloupec, který vám nic neřikal. Dnes uvádím všechny sloupce, tak jak jste je postupně vyřešili a vaším úkolem je, abyste tyto sloupcečky mezi sebou tak dlouho prohazovali, až vám dají smysl. Řešením je část biblického textu. Napovím, že je ze Starého zákona (kralický překlad) a má vztah k nové zemi. Za správné řešení obdržíte **5,6 bodu**.

N A U E E D T B
M T A L L A Í V
Á B Ě N Z Ř E V
U T C H D D O I E
I I N A P Í N O
Ž E M A T N L A
Z E A U E B D N

2. úkol: KDE TO JE?

Kde je v Bibli uveden tento text? Za správnou odpověď (kniha, kapitola, verš) obdržíte **3 body**.

3. úkol: A DÁLE?

Napište ještě další dva biblické texty s obdobnou tematikou. Správná odpověď (vypsání text + uvedení přesného místa v Bibli) bude za **8 bodů**.

4. úkol: A NAKONEC

Napište biblický text, ke kterému máte blízký osobní vztah a jednou krátkou větou tento vztah popište. Správná odpověď bude za **2 body**.

Správné odpovědi 7. kola: 1) A: TRUBKA, RUKA, TB. B: SNÍVAT, STAN, ÍV. C: ESOVKA, SAKO, EV. D: OPI-LEC, PLOC, IE. E: ANONCE, CENA, NO. F: KOLONA, OKNO, LA. G: DRENÁŽ, RÁŽE, DN. 2) Ježíš Kristus. 3) Abána. 4) K očistným účelům (jedná se o louh-sanytr, který smícháním s olejem vytvářel něco jako mýdlo). 5) Př 25,20; Jr 2,11. 6) Př 26,11. „Jako pes navracuje se k vývrátku svému, tak blázen opětuje bláznovství své.“ 7) Jde o vyznání hříšného životního stylu, snaha o jeho opuštění, tj. nenavrácení se k němu. Verše – např. Ž 32,5b; Sk 17,30; Ř 7,22.25.

Poradí soutěžících v 6. kole a po 6. kole: Protože termín odeslání soutěže je až po uzávěrce tohoto čísla Adventu, budou výherci i pořadí soutěžících zveřejněni v příštím čísle.

Se všemi ostatními soutěžícími se těším na setkání v příštím ročníku Maturity, který bude zase jiný.

Pavel Fürst

Cena za každé 3 znaky (včetně mezer, čárek apod.) je 1,20 Kč/Sk (včetně DPH). Inzerát Vám zveřejníme za těchto podmínek: Čtenářům z ČR po obdržení platby příslušné sumy poštovní poukázkou typu C na adresu vydavatelství Advent-Orion Praha (na poukázce do kolonky „Zpráva pro příjemce“ vepište „inzerát“); čtenářům ze SR po obdržení platby požadované sumy poštovní poukázkou typu C na adresu vydavatelství Advent Orion Vrútky (do kolonky „Správa pre príjemcu“ vepište „Platba za inzerát“). Adresy inzerujících za účelem seznámení zásadně nesdílujeme. Všechny, kdo na inzerát odpovídají, prosíme, aby značku a číslo inzerátu uváděli do levého spodního rohu obálky.

Koupím Sionský zpěvník s notami, i v horším stavu.

971001

Rozvedený 58letý hledá sestru klidné povahy. Řidičský průkaz vítán.

Zn.: Kaz 4,10.

971002

Koupím – Balcar: Tajemství stvoření, Tajemství potopy.

971003

Prodávám uzeniny z hov. a krůtího masa.

Heczkovi, Nošovice 120, okr. Frýdek-Místek, tel. 0658/64 17 20.

971004

Hledáme přítele, věřícího, k vážnému seznámení. Ježíše na prvním místě. Přítel od 23 let do neurčita!

Těším se!

Zn.: Boží láska s námi.

971005

Prodám 1/2 roku starý, nepoužívaný posilovací тренаžer na veslování. Tel.: 02/44 47 22 65 – ráno do 9.00 hod.

971006

Rád cestuji, čtu a povídám si s lidmi. Mohu tě pozvat na procházku? 30/170, adventista.

Zn.: Zkusme to.

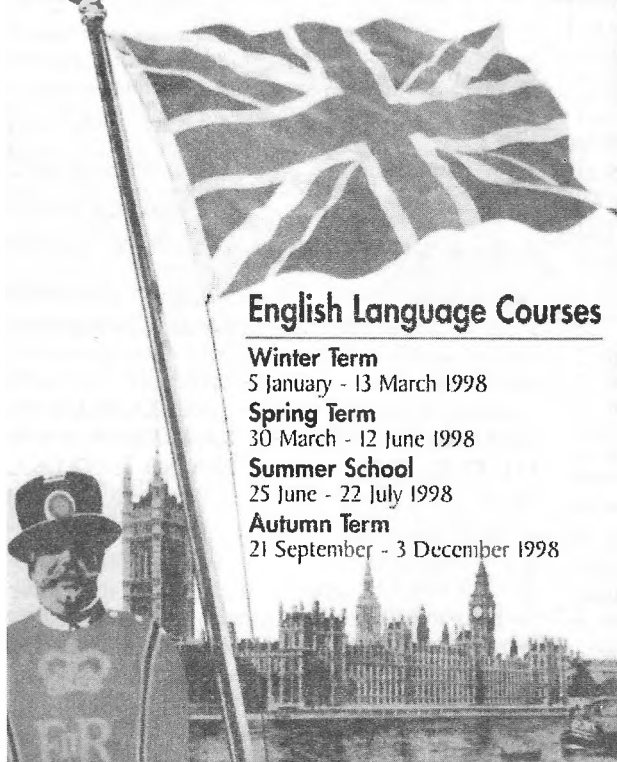
971007

Hledáme pro naši přítelkyni – 39letou SŠ, citově založenou, všestranných zájmů, se 4letým synem – životního partnera

Zn.: 1-2 děti vítány.

971008

COME TO NEWBOLD

English Language Courses

Winter Term

5 January - 13 March 1998

Spring Term

30 March - 12 June 1998

Summer School

25 June - 22 July 1998

Autumn Term

21 September - 3 December 1998

WRITE NOW TO:

Director of Admissions, ATTN.50E975, Newbold College, Bracknell, Berks RG42 4AN, England

Tel +44 1344 54607 Fax: +44 1344 861692

e-mail: admissions@newbold.co.uk

Digitální varhany AHLBORN

* od října 1997 nové modely *

nabízíme rovněž **digitální klavíry a keyboardy**

Vyžádejte si podrobné informace

Výhradní distributor:

K + R import export spol. s r. o.

Ústřední 5, 393 01 Pelhřimov

Tel., fax 0366/97 296, 97 297

V Edici Znamení doby vyšlo

JEŽÍŠ KRISTUS

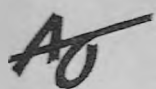
Bůh, nebo
stvořená bytost?

Brož.,
formát 14 x 20 cm,
32 stran, cena 8,- Kč.

Tuto brožuru si můžete zakoupit u svého sborového distributora nebo objednat na adrese:

Advent-Orion, Roztocká 5,
160 00 Praha 6 – Sedlec

Advent-Orion Vrútky ponúka

Ellen Gould Whiteová

VEĽKÝ SPOR VEKOV

Víťazstvo lásky

V poslednom zväzku série „Dráma vekov“ autorka pokračuje v objasňovaní príčin a následkov odvekého sporu medzi Božou pravdou a mocou lži. Pri čítaní tejto knihy kráčame takmer dvoma tisícročiami, stávame sa svedkami sporu v dejinách kresťanstva, od zničenia Jeruzalema cez tie obdobia, v ktorých sa boj svetla s temnotou mimoriadne stupňoval a nadobúdal zjavné rysy naplnenia prorockých výrokov. A prorocký výhľad Pisma svätého je vo svedectve tejto knihy výsostne nádejný – vrcholí uistením o víťazstve Božej spravodlivosti a lásky.

Viaz., 550 strán, formát 15 x 21 cm, predpokladaná cena 198,- Sk.

Jacques Breuil – Jean Breuil

FILIPOVE DOBRODRUŽSTVÁ

Poznávanie ľudského tela a starostlivosť oň môže byť veľmi zaujímavým, ba až napínavým dobrodružstvom. Neveríte? Vydajte sa spolu s chlapcom Filipom a jeho kamarátmi do Krajiny zdravia, kde sa naučíte veľa užitočných vecí. Na zlovestnom ostrove sa zasa dozviete, ako žijú tabakoví banditi a Alkoholin a čo robí šelma Drogera. Na mori vám delfíni prezradia svoje tajomstvo, budete sa podieľať na záchrane ríše kráľa Sáma I. od pustošivej vlády premiéra Jedáka a na znovunastolení vlády premiéra Výživu... Takmer rozprávková Krajina zdravia skrýva ešte veľa ďalších prekvapení!

Viaz., 176 strán, formát 16 x 18 cm, predpokladaná cena 168,-Sk.

Knihy si môžete kúpiť u svojho zborového distributéra alebo objednať na adrese:

**Advent Orion,
Šafárikova 9, 038 61 Vrútky**

Advent-Orion nabízí

4 POHLEDY na Ježíše Krista S Božím slovem na každý den 1998

Tato kniha chce být vaším společníkem v 365 jirech (či večerech) celého roku 1998; může posloužit i jako průvodce – a to vždy, když se rozhodnete věnovat chvíli přemýšlení nad Bibli a nad tím, co nám chce jejím prostřednictvím říci Pán vesmíru – Pán Bůh.

Na jejích stranách se vám čtveřice autorů (Luděk Svěček, Jiří Beneš, Jiří Moskala, Daniel Duda) pokusí přiblížit pohled čtyř pisatelů na ústřední postavu evangelia – Ježíše Krista.

Brož., 384 stran, formát 12 x 16 cm, cena českého vydání 88,- Kč, předpokládaná cena slovenského vydání 67,- Sk.

Morris Venden Miluj Boha, a dělej si, co chceš Nový pohled na staré zásady

Mají křesťané, kteří opravdu žijí z víry, stále dodržovat Boží přikázání a biblické zásady, nebo ne? To je jedna ze základních otázek, kterými se zabývá tato kniha. Její stránky jsou odpovědí Morris Vendenova – jednoho z největších zastánců ospravedlnění z víry v naší generaci – těm, kdo odmítají život z víry, protože se bojí, že to znamená zavrhnout poslušnost. Autor moudře a vtipně dokazuje, že pro lidi, kteří radostně prožívají opravdové společenství s Kristem, není nic vzdálenějšího než odmítání poslušnosti.

Při četbě této knihy možná znovu objevíte důležitost zásad, problémy situační etiky i nebezpečí „ospravedlnění ze zvyku“. Získáte jistotu, že lidé, kteří opravdu milují Boha a přijímají jeho spravedlnost, mohou také upřímně vyznávat: „Jak miluji tvůj Zákon...“

Brož., formát 11 x 18 cm, 120 stran, cena 68,- Kč/68,- Sk.

Knihy si můžete zakoupit u svého sborového distributora nebo objednat na adrese:

Advent-Orion, Roztocká 5, 160 00 Praha 6 – Sedlec, ČR
Advent Orion, Šafárikova 9, 038 61 Vrútky, SR

Advent-Orion
sro
Roztocká 44/5
160 00 Praha 6 – Sedlec

de z h i k - TR